Ministerie van Financiën

25|1 10.30u

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal Belastingdienst
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
22 januari 2021

Notitienummer
2021-0000013251

Auteur
[redacted]

Van concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Kopie aan

notitie

Oplegnotitie concept Kamerbrief en dossier notaoverleg 1 feb

Aanleiding

In het AO van 2 december jongstleden heeft u toegezegd om voorafgaand aan het notaoverleg van 1 februari over fraudeopsporing en het gebruik van (tweede) nationaliteit door de Belastingdienst de Kamer te informeren over de laatste stand van zaken op deze onderwerpen.

Bespreekpunten

- In de bijlage treft u een tweede versie van de brief. Hierin zijn de opmerkingen van staatssecretaris Vijlbrief en staatssecretaris van Huffelen op het eerste concept verwerkt. Graag bespreken wij uw opmerkingen en suggesties op de tweede versie.
- Tevens vindt u in de bijlage bij deze notitie het concept voorbereidingsdossier voor het notaoverleg van 1 februari.

Toelichting

De brief is op de volgende punten aangevuld:

- CAF onderhanden werk
- 1043
- Expliciete wettelijke grondslagen gebruik nationaliteit
- Fraude uitgangspunten
- Hardheid wet- en regelgeving
- Verzoek stoppen met schonen

De volgende beslisnotities zijn / worden separaat aan u voorgelegd:

- Analyse onderhanden werk CAF. De beslissing over het wel of niet voortzetten van het onderhanden werk CAF wordt separaat aan u voorgelegd middels een beslisnotitie. De analyse onderhandenwerk CAF wordt als bijlage bij de brief naar de Kamer gestuurd.
- Opzet Grove Schuld bij blauw. U bent op 15 januari jl. per notitie geïnformeerd over Opzet Grove Schuld (OGS) bij belastingen. Op 21 januari 2021 is met u gesproken over de notitie 'Gevolgen kwalificatie Opzet/Grove Schuld en/of FSV registratie bij verzoek tot schuldsanering'. Naar aanleiding daarvan is in de conceptbrief voor het Notaoverleg van 1 februari 2021 een passage hierover opgenomen. Hierin is aangegeven dat, in lijn met eerdere beantwoording op kamervragen in verband de POK, dat een OGS kwalificatie en/of FSV registratie "melding fraudepost" gevolgen had voor verzoeken tot een aanvraag minnelijke schuldsanering. In deze passage in de brief worden de volgende punten benoemd: 1) deze situatie kan zich niet meer voordoen, 2) de ADR doet onderzoek naar de werkwijze in de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december

2019, en 3) gevolgen voor de burger worden handmatige in kaart gebracht.

De brief bevat vijf bijlagen:

- Stand van zaken acties HVB - in hetzelfde document als de brief
- Uitgangspunten fraudebestrijding
- Overzicht wettelijke grondslagen gebruik nationaliteit
- Rapportage onderhanden werk CAF
- Opzet grove schuld (OGS) processchema – alleen de stroomschema's van deze bijlage zullen met de brief naar de Kamer gaan
- Opzet onderzoek effecten burgers en bedrijven

Samenloop

- Aanvulling SO (vragen Omtzigt) rapport nationaliteit (incl. correctie in Kamerbrief en openbaarmaking document). Deze is op 18 januari jl. met de Kamer gedeeld.
- WOB verzoek RTL Nieuws met betrekking tot FSV.
- Op 24 juli 2020 heeft journalist [redacted] namens RTL Nederland een wob-verzoek ingediend met betrekking tot FSV, zwarte lijsten en vergelijkbare applicaties die kunnen leiden tot "selectie-bias".
- De beslissing op het wob-verzoek zit in de lijn en wordt u separaat voorgelegd.
- In de documenten is zichtbaar dat na de politieke en media-aandacht (van begin 2020) voor het gebruik van FSV en het gebruik van het gegeven nationaliteit er diverse acties binnen de Belastingdienst zijn opgestart. In de documenten wordt verslag gedaan van uitkomsten en bevindingen van de inventarisaties en beoordeling van de in gebruik zijnde applicaties en risicomodellen op hun AVG-compliantie. Zichtbaar is dat op een aantal plekken niet aan de AVG is voldaan.
- Inmiddels zijn daar maatregelen op genomen door aanpassingen uit te voeren of het gebruik geheel te stoppen. Het doorvoeren van structurele verbetermaatregelen loopt via het programma Herstellen, Verbeteren en Borgen.
- Onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens naar FSV
- De AP doet onderzoek naar FSV. Het onderzoek is gestart in maart 2020. Dat onderzoek loopt nog.
- Handhavingsbesluit dat nog genomen moet worden wat betreft gebruik nationaliteit bij Toeslagen
- De Autoriteit Persoonsgegevens heeft nog geen handhavingsbesluit genomen. Op 13 augustus 2020 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens laten weten voornemens te zijn te gaan handhaven. De minister van Financiën is, als verwerkingsverantwoordelijke, in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven. De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane heeft bij brief van 10 september 2020 een zienswijze gegeven. De zienswijze volgt de kabinetsreactie van 17 juli 2020. In de zienswijze gaan we mee met de bevindingen van de AP. Na afloop van de handhavingsprocedure van de AP, zullen wij de Kamer de correspondentie rondom deze procedure toesturen.

Dekking eventuele kosten

Eventuele kosten die gemoeid zijn met aanvullende of verdiepende onderzoeken evenals mogelijk herstel dienen gedekt te worden binnen artikel 1 van de begroting.

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de Minister van Financiën

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

[redacted]@belastingdienst.nl
www.minfin.nl

Datum
21 januari 2021

Notitienummer
2021-0000008760

Auteur

[redacted]

Van
[redacted] Centrale Administratieve Processen

Bijlage
1. Stroomschema's beoordeling verzoeken msnp
2. DGBD 8760 Notitie Gevolgen kwalificatie Opzet/Grove Schuld en/of FSV registratie bij verzoek tot schuldsanering

notitie

Werkwijze beoordeling minnelijke schuldsanering Blauwe, Rode en Paarse schulden

Aanleiding

Vorige week bent u per notitie[1] geïnformeerd over het effect dat een OGS-kwalificatie en/of een FSV- registratie "melding fraudepost" heeft bij een behandeling van een verzoek om minnelijke schuldsanering van (belasting)schulden. Hierover is op 21 januari 2021 met beide staatssecretarissen gesproken. In dit gesprek is de wens naar voren gekomen om de werkwijze van de Belastingdienst bij de beoordeling van verzoeken tot minnelijke schuldsering van schulden te verduidelijken in een stroomschema.

Kern

Stroomschema's Blauwe, Rode en Paarse schulden

- De wijze van beoordeling van een minnelijke schuldsanering is afhankelijk of er sprake is van alleen een toeslag-, of alleen een belastingschuld dan wel een samenloop van belasting- en toeslagschulden.
- Voor elk van deze categorieën treft u in de bijlage een stroomschema.
- De schema's zijn opgesteld op basis van bekende werkinstructies en werkafspraken.
- Hierbij is per categorie ook onderscheid gemaakt in de diverse tijdsperiodes: de periode dat de kwalificaties O/GS en FSV nog werden gebruikt (tot november 2019), de periode dat alleen FSV nog werd gebruikt (tot maart 2020) en de huidige werkwijze van de beoordeling van een minnelijke schuldsanering.
- De ADR doet onderzoek naar de gevolgde werkwijzen bij het beoordelen van opzet/grove schuld (O/GS) voor de terugvordering van toeslagen. In dit onderzoek wordt naast toeslagschulden ook gekeken naar de samenloop met belastingschulden. En tevens hoe de werkinstructie 'minnelijke schuldsanering natuurlijke personen' feitelijk is uitgevoerd door de Belastingdienst. In februari 2021 is het onderzoek van de ADR afgerond.

Verduidelijking beoordeling verzoek minnelijke schuldsanering toeslagschulden.

- Op verzoek van de toenmalige staatssecretaris toetst de Belastingdienst vanaf 6 november 2019 bij verzoeken tot minnelijke schuldsanering, toeslagschulden niet meer aan de verwijtbaarheid.

[1] DGBD 8760 Notitie Gevolgen kwalificatie Opzet/Grove Schuld en/of FSV registratie bij verzoek tot schuldsanering

1865841 01342

Toelichting

Uitleg van begrippen uit de notitie 'DGBD 8760 Gevolgen kwalificatie Opzet/Grove Schuld en/of FSV registratie bij verzoek tot schuldsanering'

- *Actieve FSV registratie*
  Op basis van artikel 288 Faillissementswet toetst de proces begeleider of gekwalificeerde invorderaar of in de afgelopen vijf jaar verwijtbaar is gehandeld. In dit geval houdt dat in dat alleen FSV-registratie in beoordeling wordt betrokken die niet ouder is dan vijf jaar.

- *Toetsing Toeslagen*
  - Indien er geen sprake was van een actieve FSV aantekening "melding fraudepost" of een O/GS kwalificatie werd een verzoek om minnelijke schuldsanering voor een toeslagschuld hoger dan € 10.000,= ter beoordeling voorgelegd aan Toeslagen. Bij akkoord van Toeslagen werd de minnelijke schuldsanering toegestaan en werd het verzoek op een script gezet voor toewijzing.
  - Ter verduidelijking hierop maakt de gekwalificeerde invorderaar de afweging om een verzoek wel of niet toe te wijzen/ in te stemmen op basis van de verkregen informatie van Toeslagen.

hoe vaak wel/niet gedaan?

Uitleg begrip uit de stroomschema

- *X-indicatie*
  Om te voorkomen dat geautomatiseerde verwerkingen plaatsvinden in gevallen waar mogelijke fraude speelt, hanteert de invordering van de Belastingdienst verschillende X-indicaties.
  Deze X-indicaties geven een duiding aan verschillende vormen van mogelijke fraude.
  Zo is in de beantwoording op eerdere feitelijke vragen over FSV, van 13 oktober 2020, aangegeven dat een FSV signalering, kon leiden tot een 1X1- kwalificatie, en dat dit gevolgen kon hebben voor een aanvraag schuldsanering bij een belasting en/of toeslagschuld.

wie kreeg die?

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Alex 24/1

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
2500EA 's-Gravenhage

→ mensen die steeds geselecteerd worden / meerjarig?
→ algoritmes?

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

@minfin.nl

Auteur

Datum	11 januari 2021
Betreft	Stand van zaken Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)

→ vervolling onderzoek?
→ waar nog meer de IK over overleggen?

ons kenmerk
2021-0000013259

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen: 4

Geachte voorzitter,

Op 1 februari aanstaande staat het notaoverleg fraudeopsporing en gebruik tweede nationaliteit door de Belastingdienst geagendeerd. In dat notaoverleg zullen we met de leden van uw Kamer spreken over een aantal onderwerpen dat betrekking heeft op het toezicht en de handhaving door de Belastingdienst.

→ waar zitten nu risico's en punten die nier de zijn?

In het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heb ik - de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst - tevens toegezegd uw Kamer over een aantal onderwerpen nader te informeren. Met de onderhavige brief en de daarbij behorende bijlage geven we uw Kamer, ter voorbereiding op het notaoverleg en ter uitvoering van de bovengenoemde toezegging een stand van zaken ten aanzien van de onderwerpen:

- De uitvoering van het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)
- De Fraudesignalering voorziening (FSV)
- Projectcode 1043
- Kwalificatie Opzet grove schuld (OGS) bij belastingen
- Onderhanden werk afkomstig van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)
- Het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit
- De contouren van een nieuwe fraudeaanpak door de Belastingdienst & Toeslagen
- Inventarisatie hardheid wet- en regelgeving

We informeren uw Kamer over een aantal acties dat we hebben afgerond en de stand van zaken ten aanzien van de acties die we eerder hebben aangekondigd. Vooraf willen we het volgende opmerken.

Op 13 oktober 2020[1] hebben wij het plan van aanpak 'Herstellen, Verbeteren en Borgen' (HVB) in concept aan uw Kamer toegezonden. Dit plan is de uitwerking van de acties die we sinds maart 2020 hebben ingezet. Wij hebben daarbij

[1] Kamerstukken II, 31066, nr. 709

1865841 01342

1e = dienstverlenend

aangegeven graag met uw Kamer over de uitvoering van dit concept plan van aanpak in gesprek te gaan. Het doel van dat plan is om te komen tot een Belastingdienst die binnen de kaders van de rechtsstaat handelt, voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet en Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) én die bij de uitvoering van zijn taak de menselijke maat hanteert.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000013259

Problemen met de verwerking van nationaliteit en risicosignalen zijn hierbij direct opgepakt. Processen zijn verbeterd of gestaakt voor de periode waarin de noodzakelijke randvoorwaarden ontbraken, dit mede op basis van het adviesrapport van KPMG van afgelopen jaar. Naast de acties uit HVB is de Belastingdienst in december 2020 begonnen om de ongeveer negenhonderd aanwezige applicaties te doorzoeken op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats.
We zullen daarnaast alle processen van de Belastingdienst opnieuw toetsen aan de eisen van de AVG, BIO en Archiefwet in het kader van het programma 'Bedrijfsprocessen op orde'. Als gevolg van de complexiteit en de omvang van de Belastingdienst zal dit een meerjarig traject zijn. Als onderdeel van het programma HVB zullen we nadrukkelijker aandacht besteden aan het bewustzijn van de medewerkers van de Belastingdienst voor de risico's van privacy schendingen en discriminatie. Het voorkomen van discriminatie en ongeoorloofd gebruik van gegevens zoals nationaliteit, is niet alleen een kwestie van data verwijderen. Misschien wel belangrijker is dat medewerkers zich voldoende bewust zijn van de regels over het gebruik van gevoelige persoonsgegevens zoals nationaliteit. We trainen de medewerkers bij de Belastingdienst en Toeslagen om verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. In de kabinetsreactie op het rapport Ongekend Onrecht is hier uitgebreider op ingegaan.

Om te kunnen komen tot deze '*steady state*' is vooraleerst inzicht nodig in dat wat er nog niet goed gaat. Het eerste spoor - 'herstellen' - van HVB heeft betrekking op een aantal onderzoeken die dit in beeld moeten brengen, onder meer naar de effecten voor burgers en bedrijven van een vermelding in de FSV, de structurele werking van projectcode 1043 en het ~~onderhanden~~ werk van het CAF. Op de stand van zaken met betrekking tot deze onderzoeken gaan wij in de bijlage nader in.

Het blijkt niettemin lastig tijdig en volledig zicht te krijgen op problemen. Een volledig beeld ontbreekt daarom nog. Er komen nog steeds mogelijke problemen boven tafel.
Dat is op zichzelf ook niet onverwacht. Nu er extra maatschappelijke aandacht voor de processen van de Belastingdienst is en er verschillende onderzoeken lopen, komen eerder onopgemerkte problemen naar boven. Elke keer wanneer dat gebeurt is dat pijnlijk. Tegelijkertijd is het cruciaal dat problemen worden gesignaleerd en gedeeld. Hoe meer we die problemen boven tafel krijgen, hoe meer we in staat zijn die op een goede manier op te lossen en herhaling te voorkomen.
Na beoordeling van de feiten zullen wij dan, indien nodig, beheersmaatregelen nemen. Uiteraard zullen we uw Kamer daar dan zo spoedig mogelijk over informeren. De drieslag van onderzoeken, daar waar nodig het nemen van maatregelen en informeren van uw Kamer, is en blijft onze aanpak.

OGS

1865841 01342

In de antwoorden op de feitelijke vragen naar aanleiding van het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag hebben wij aangegeven dat uit een interne reconstructie ten behoeve van het onderzoek van de Auditdienst Rijk (ADR) signalen naar voren zijn gekomen dat de kwalificatie Opzet/Grove schuld (O/GS) wel doorwerking had op een verzoek tot minnelijke schuldsanering. In een werkinstructie die u vindt als bijlage van deze brief staat vermeld dat bij een individuele schuld (dit kan zowel een toeslagen- als belastingschuld zijn) van hoger dan € 10.000, = in samenhang met een FSV-registratie "melding fraudepost" en/of de kwalificatie O/GS, een verzoek tot minnelijke schuldsanering werd afgewezen. In deze gevallen werd de burger aangerekend verwijtbaar te hebben gehandeld dan wel niet te goeder trouw te zijn geweest. Hierop werd verder geen inhoudelijke toetsing gedaan door de Belastingdienst. Bijgaand treft u ook een stroomschema aan met informatie over de werkwijze in de verschillende tijdvakken.
Het onderzoek van de ADR zal moeten uitwijzen in welke mate en op welke wijze deze werkinstructie in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2019 is gevolgd. Dit is natuurlijk een zeer ernstige situatie.

nog los van extra checks?

De kwalificatie O/GS wordt sinds november 2019 niet meer gebruikt en FSV is sinds maart 2020 uitgeschakeld. Hiermee kan de bovenstaande situatie zich op deze wijze niet meer voordoen. Lopende het onderzoek van de ADR hebben wij acties ondernomen. We hebben gevraagd om zo snel mogelijk de burgers die hierdoor geraakt zijn in kaart te brengen. Hiervoor is een handmatige beoordeling nodig. Dit zullen wij zo snel mogelijk afronden, zodat de grootte van de groep burgers en de gevolgen die het voor hen heeft gehad duidelijk worden.

geef aan wat al is gedaan voor TSL en wat nu wordt gedaan voor Bsnw

Onderhanden werk CAF
In de brief van 10 juli 2020[2] aan uw Kamer is gemeld dat de werkzaamheden van het CAF-team per 3 juli jl. zijn opgeschort. Voorts gaven we in de brief van 13 oktober 2020[3] aan dat het reeds onderhanden werk van dit team geanalyseerd zou worden, waarna besloten kan worden of dit werk eveneens opgeschort wordt of niet. Het bestaande werk is inmiddels in beeld gebracht.
Uit de inventarisatie zijn 34 casus naar voren gekomen. In de bijlage van deze brief is een nadere toelichting op deze inventarisatie opgenomen. De volledige analyse is als bijlage toegevoegd.

Op basis van deze analyse hebben wij besloten het onderhanden werk bij de uitvoeringsdirecties dat voortkwam uit onderzoek van het CAF-team niet te hervatten. De Belastingdienst zal de frauderisico's die door het werk van het CAF-team werden opgepakt opnieuw bezien en, indien nodig, via een nieuwe aanpak oppakken conform de door ons vastgestelde uitgangspunten.

iets meer toelichten & geen duidelijke signalen? Old

Overzicht expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit
Op 13 oktober 2020[4] heb ik uw Kamer een overzicht toegezegd van expliciete wettelijke grondslagen, die door de Belastingdienst gebruikt kunnen worden om het persoonsgegeven nationaliteit te verwerken. Als bijlage bij deze brief sturen wij u het overzicht van expliciete grondslagen in wet- en regelgeving voor het gebruik van nationaliteit ten behoeve van de uitvoering van de fiscale taken van de Belastingdienst. Dit overzicht bevat tevens enkele grondslagen voor het

[2] Kamerstukken II, 31066, nr. 681
[3] Kamerstukken II, 31066, nr. 709
[4] Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 707.

gebruik van nationaliteit ten behoeve van de uitvoering van niet-fiscale taken, voor zover deze al door de Belastingdienst konden worden vastgesteld en gecontroleerd. Het (volledige) overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit ten behoeve van de uitvoering van niet-fiscale taken wordt nog vastgesteld in samenwerking met de verschillende opdrachtgevers van de Belastingdienst. Het totaaloverzicht van expliciete wettelijke grondslagen zal ik zo spoedig mogelijk met uw Kamer delen.

Vervolgens zal nog een analyse worden gedaan in welke gevallen het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit ook daadwerkelijk noodzakelijk en proportioneel is in de uitvoering. Die analyse zal plaatsvinden nadat de resultaten van het onderzoek naar gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties van de Belastingdienst is afgerond. Uit dit onderzoek kan blijken dat nationaliteit wordt verwerkt op grond van een algemene wettelijke grondslag of zelfs zonder en wettelijke grondslag. Als dit wordt geconstateerd, worden passende maatregelen genomen. Naast stopzetting kan mede worden gedacht aan het voorzien in een expliciete wettelijke grondslag voor dat gebruik. Mocht geconstateerd worden dat het gebruik van het persoonsgegeven in bepaalde gevallen niet noodzakelijk en proportioneel is, ondanks de aanwezigheid van een expliciete wettelijke grondslag, dan zullen we dit gebruik stopzetten. Daarover zal ik uw Kamer informeren.

Fraudebestrijding door de Belastingdienst en Toeslagen
De bestrijding van (mogelijke) fraude is onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst om zijn missie (het bijdragen aan een financieel gezond Nederland) te realiseren. Een onmisbaar onderdeel, onder andere om de inkomsten voor de Nederlandse staat te verzekeren, maar ook om recht te doen aan goedwillende burgers en bedrijven die wel integer handelen. Als de Belastingdienst niet zou optreden tegen diegenen die bewust de regels niet naleven en/of fraude plegen, kan dat naleving in het algemeen ondermijnen.

In de kabinetsreactie op de bevindingen van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag is aangekondigd dat wij uw Kamer in de onderhavige brief zullen informeren over de contouren van de nieuwe fraudeaanpak bij de Belastingdienst en Toeslagen. Die uitgangspunten vormen de basis voor een Belastingdienst die ook bij de uitvoering van deze taak binnen de kaders van de rechtsstaat acteert en bij de uitvoering van zijn taak de menselijke maat hanteert. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de bijlage.

Wij zijn ons ervan bewust dat we er met het opstellen van deze uitgangspunten niet zijn. Het gaat erom dat deze uitgangspunten in de uitvoering worden gehanteerd. Daarom gaan wij allereerst het huidige normen- en waardenkader voor repressieve handhaving en voor de aanpak van risicosignalen en risicoselectie herijken zoals aangekondigd in het plan van aanpak HVB. Daarnaast zullen de Belastingdienst en Toeslagen, in overleg met de eigenaar en de belangrijkste opdrachtgevers, bezien waar de focus van de fraudeaanpak komt te liggen. Bij de nadere uitwerking zullen we ook kijken hoe andere uitvoeringsorganisaties omgaan met het begrip fraude op bijvoorbeeld het terrein van de sociale zekerheid.

Hardheid wet- en regelgeving
In de kabinetsreactie op het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag is een aantal concrete verbeteringen in de wetgeving van Financiën aangekondigd om maatwerk beter

1865841 01342

mogelijk te maken en de menselijke maat in deze wetgeving terug te brengen. Daarbij is aangegeven dat het kabinet ook breder op zoek gaat naar regelgeving die in de praktijk te hard uitpakt.
Binnen de Belastingdienst zullen we actief op zoek gaan naar vraagstukken, besluiten en werkwijzen die afbreuk kunnen doen aan het rechtstatelijk handelen van de overheid.

We gaan daarbij uit van situaties waarbij de rechten van burgers en bedrijven (mogelijk) zijn geschaad. Dit kan zijn vanwege de toepassing van bestaande wetgeving die tot schrijnende gevallen leidt, omdat de wet geen ruimte biedt voor maatwerk in de uitvoering. Of omdat de wet aan de rechter geen ruimte biedt om met die individuele situaties rekening te houden. De belangen van burgers en bedrijven kunnen echter ook geschaad worden doordat de overheid een wet systematisch ten onrechte in het nadeel van de burger of het bedrijf toepast.

Wij onderscheiden de volgende categorieën:

1. Knelpunten die het gevolg zijn van niet-rechtstatelijk handelen in de uitvoeringsprocessen;

2. Knelpunten waarbij de rechtsstatelijkheid in het geding is ten gevolge van knellende wet- en regelgeving of interdepartementale afstemming;

3. Knelpunten die ontstaan doordat in wet- en regelgeving harde grenzen worden gehanteerd die tot grote inkomensverschillen kunnen leiden, zowel bedoeld als onbedoeld.

De Belastingdienst zal deze inventarisatie nu zo snel mogelijk in gezamenlijkheid met zijn opdrachtgevers starten. We verwachten deze inventarisatie voor de zomer af te ronden. We zullen uw Kamer over de uitkomsten en de te nemen vervolgstappen informeren.

Tot slot
Wij gaan in de komende periode onverminderd door met de uitvoering van alle acties die we in de afgelopen periode in gang hebben gezet. De voortvarende uitvoering van het plan van aanpak HVB is daarbij van groot belang. Dit alles om ervoor te zorgen dat uiteindelijk de opzet, inrichting en werking van risicoselectie en de toezicht- en handhavingstaken van de Belastingdienst, waaronder Toeslagen, met voldoende rechtsstatelijke waarborgen zijn omkleed.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,

J.A. Vijlbrief

de staatssecretaris van financiën – Toeslagen en Douane,

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000013259

Alexandra C. van Huffelen

Bijlage: Toelichting specifieke onderwerpen

Leeswijzer
Deze bijlage geeft een overzicht van de stand van zaken op de verschillende in gang gezette actie- en verbetermaatregelen die wij uw Kamer op 13 oktober 2020[5] hebben aangekondigd in het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen (HVB).

Daarnaast wordt u geïnformeerd over een aantal lopende en afgeronde acties dat is ingezet naar aanleiding van de bevindingen van KPMG in het onderzoek naar FSV dat wij u op 10 juli 2020[6] hebben toegestuurd en de follow up van een aantal onderwerpen uit de brief van 13 oktober 2020.

Ten slotte is een aantal onderwerpen toegevoegd waar in het AO Belastingdienst van 2 december 2020 door leden van uw Kamer vragen over is gesteld en waarvan door mij is toegezegd daar schriftelijk op terug te komen.

1. **Stand van zaken plan van aanpak HVB**
   a. *Onderhanden werk Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)*
   b. *Projectcode 1043*
   c. *Onderzoek effecten van FSV-registratie op burgers en bedrijven*
   d. *Technische voorziening ter vervanging van FSV*
   e. *Traject Bedrijfsprocessen op orde*
   f. *Bewustwording AVG en discriminatie en vakkennis*
   g. *Versterken functie functionaris gegevensbescherming (FG) en Privacy Officer*
   h. *Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen*

2. **Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport**
   a. *Inventarisatie applicaties met nationaliteit*
   b. *Inventarisatie lijsten met risicosignalen en applicaties*
   c. *Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV*

3. **Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober**
   a. *Afgeschermd deel FSV*
   b. *Verzoek stoppen met schonen systemen*
   c. *Overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit*

4. **Onderwerpen n.a.v. AO 2 december**
   a. *Inzageverzoeken FSV en andere applicaties*
   b. *Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)*
   c. *Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW*
   d. *Incasso-opbrengst FIOD*
   e. *Casuïstiek toezicht*

1. Stand van zaken onderzoek Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)

[5] Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709
[6] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

1865841 01342

a. Onderhanden werk Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)

In de brief van 10 juli 2020[7] aan uw Kamer is gemeld dat de werkzaamheden van het CAF-team per 3 juli 2020 zijn opgeschort. Het CAF-team leverde signaleringen aan de uitvoerende directies. Deze werden vervolgens in de reguliere behandeling van deze directies beoordeeld, gewogen en op basis daarvan gebruikt. De nog niet afgeronde werkzaamheden die vóór de opschorting van het werk van het CAF-team waren doorgestuurd zitten in verschillende stadia van behandeling, van onder andere het versturen van een vragenbrief, via aangiftebeoordeling, tot bezwaar en beroep. Wij gaven in de brief van 13 oktober 2020[8] aan dat het reeds onderhanden werk bij de uitvoeringsdirecties dat is voortgevloeid uit onderzoek van het CAF-team geanalyseerd zou worden. Conform de planning is deze analyse in december 2020 afgerond. De rapportage is bijgevoegd bij deze brief.

Uit de inventarisatie zijn 34 casus naar voren gekomen. Deze zijn beoordeeld op drie criteria:

1. Het juist omgaan met gegevens. Hier is gekeken of nationaliteit deel uitmaakte van de gebruikte overzichten en/of beoordeling en is het proces van risicoselectie van de te behandelen aangiften onderzocht.

2. Helder opdrachtgeverschap. Hier is ook gekeken of de door het CAF-team uitgevoerde onderzoeken vallen binnen de taakverantwoordelijkheid van CAF-team: het doen van onderzoek naar mogelijke facilitators.

3. De bescherming van het burgerbelang. Hier is gekeken of burgers ongewenste negatieve gevolgen hebben ondervonden of zouden kunnen gaan ondervinden van verdere behandeling van het onderhanden werk.

Concluderend is in de analyse vastgesteld dat het opdrachtgeverschap met betrekking tot het CAF-team goed was ingericht, en er geen ongewenste negatieve gevolgen zijn voor burgers, maar dat het vermelden van nationaliteit in de datasets onrechtmatig was in het kader van de AVG, omdat niet is voldaan aan het beginsel van dataminimalisatie. Er zijn geen aanwijzingen dat nationaliteit een rol heeft gespeeld bij de selectie van risico's.

Naar aanleiding deze analyse hebben wij besloten het onderhanden werk bij de uitvoeringsdirecties dat voortkwam uit onderzoek van het CAF-team niet te hervatten. De Belastingdienst zal de frauderisico's die door het werk van het CAF-team werden opgepakt opnieuw bezien en, indien nodig, via een nieuwe aanpak oppakken conform de door ons vastgestelde uitgangspunten.

b. Projectcode 1043

Is er door CAF in de onderhoude onderzoeken rechtstreeks gehandeld? Hoe stond dat er in?

→ leg nog kort uit wat deze code is

[7] Kamerstukken II, 31066, nr. 681
[8] Kamerstukken II, 31066, nr. 709

In de brief van 13 oktober[9] hebben wij aangegeven dat we de volgende maatregelen hebben genomen naar aanleiding van het feitenrelaas dat we uw Kamer hebben doen toekomen,.

Ten eerste is het toekennen van AKI-codes 1043 en 1044 aan aangiften stopgezet. Ten tweede is de collegiale toetsing van toekenning van AKI door fiscaal-rechtelijke vakspecialisten toegezegd. Dit zal per 1 maart zal operationeel zijn. Ten derde is er een proces ingericht om signalen over mogelijk onjuiste toekenningen van AKI 1043 op te vangen, te behandelen en te analyseren. Een eerste analyse door de landelijk klachtcoördinator van de Belastingdienst van aan projectcode 1043 gerelateerde klachten ontvangen in de periode van 2014 tot medio 2020 heeft geen aanwijzingen opgeleverd van disproportionele selectie en behandeling. Ten vierde is het gebruik van query's op ontvangen aangiften voor analyse beoordeeld en akkoord bevonden door AVG-deskundigen. De werkinstructies voor de analyse van de query's zijn in overeenstemming gebracht met de AVG en liggen momenteel voor ter beoordeling.

Daarnaast zijn we gestart met het onderzoek naar de uitworp op grond van projectcode 1043 in de afgelopen tien belastingjaren. Voor de aangiften van belastingplichtigen die zeven tot tien jaar zijn uitgeworpen wordt door vaktechnisch specialisten stuk voor stuk beoordeeld of de uitworp op objectieve gronden heeft plaatsgevonden en of de deblokkeringsprocedure heeft gefunctioneerd. Volgens deze procedure wordt de AKI-code van een aangifte verwijderd zodra een belastingplichtige een aangifte indient die geen risico's bevat die aan intensief toezicht onderworpen moeten worden. Voor de aangiften van belastingplichtigen die gedurende één tot zes jaar, al dan niet aaneengesloten, zijn uitgeworpen, wordt dit onderzoek steekproefsgewijs uitgevoerd. Het onderzoek is in de afrondende fase.

11 Wanneer klaar?

De Belastingdienst heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd vóór 1 maart de opzet en het bestaan van deze waarborgen rond projectcode 1043 te beoordelen. Op basis van deze beoordeling nemen wij een besluit over de hervatting van het gebruik van de projectcode 1043. Indien wij besluiten tot hervatting zal de ADR de werking van de waarborgen in de praktijk nog twee keer toetsen tijdens de aangifteperiode over het belastingjaar 2020.

c. Onderzoek effecten van FSV-registratie op burgers en bedrijven

In onze brief van 26 mei 2020[10] hebben wij een extern onderzoek aangekondigd naar de effecten van een vermelding in FSV voor burgers en bedrijven. Op uw verzoek doen wij dat via een openbare aanbesteding en sturen wij u, conform onze planning in de brief van 13 oktober, hierbij de opzet van het onderzoek.

In de afgelopen tijd is er al meer duidelijk geworden over de gevolgen van een vermelding in FSV voor burgers en bedrijven. Zo heeft KPMG onderzoek[11] gedaan

[9] Kamerstukken II 2020-2021, 31066, nr. 711
[10] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 632
[11] KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

1865841 01342

naar FSV. Dit onderzoek hebben we uw Kamer op 10 juli 2020 toegestuurd[12]. Ook wordt een eventuele vermelding in FSV betrokken bij de herstelmaatregelen voor de toeslagouders en hebben wij onderzoek gedaan naar de gevolgen van FSV voor de aanvraag voor de minnelijke schuldsanering bij een individuele schuld waarover we u met deze brief hebben geïnformeerd. Naast de reeds bekende gevolgen van FSV gaan wij, zoals opgenomen in het plan van aanpak Herstellen, Verbeteren, Borgen, onderzoeken of er daarnaast nog andere, op dit moment nog niet bekende gevolgen zijn van een vermelding in FSV.

Vanwege de kleinere omvang van, en de verhoogde kans op nadelige gevolgen voor de populatie toeslaggerechtigden[13], achten wij het onderzoeken van deze doelgroep het urgentst. Daarom hebben we besloten ons eerst op de gevolgen voor deze groep te richten. Conform onze toezegging in de brief zijn de onderzoeksvragen en de aanpak voor de doelgroep toeslaggerechtigden inmiddels uitgewerkt. Wij stellen de volgende vraagstelling voor:

1. Wat waren de effecten van een melding in FSV in het proces van selecteren en behandelen van toeslaggerechtigden?

2. In welke mate hebben deze effecten zich voorgedaan?

3. Wat kunnen we concluderen over de rechtmatigheid van de besluitvorming en het daaruit voortvloeiende handelen die (mede)gebaseerd waren op een melding in FSV?

Het is gepland om voor elk van de jaren 2014-2019 75 willekeurig geselecteerde dossiers in de FSV te bestuderen om de bovenstaande vragen te beantwoorden. Zo wordt voor elk jaar een deel van de geraakte toeslaggerechtigden bekeken: bijvoorbeeld 4% van alle dossiers uit 2015 (2.132 dossiers in totaal) tot 17% voor 2019 (429). Bovendien kunnen we zo beoordelen of de gevolgen van FSV-registratie met de jaren zijn veranderd. Bij het voorstel moet in aanmerking worden genomen dat bij een dossieronderzoek het vaststellen van zuivere effecten van FSV-registratie moeilijk is. Het is immers niet altijd mogelijk andere verklaringen voor bepaalde situaties uit te sluiten. Wel werpt deze methode licht op de behandeling waarmee in de FSV geregistreerde burgers te maken kregen en de omstandigheden waarin die terecht zijn gekomen.

Zoals toegezegd in het concept plan van aanpak HVB zal dit onderzoek worden uitgevoerd door een externe partij. Vanwege de schaal is hierbij een Europese aanbesteding wettelijk vereist. Gezien de hiervoor geldende termijnen betekent dit dat het werk niet eerder dan in juli van dit jaar kan beginnen. Wij verwachten deze studie voor het einde van 2021 af te ronden. Het onderzoek doet niets af aan de ingezette herstelacties van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen.

Het onderzoek naar de gevolgen van FSV-registratie voor de doelgroep belastingplichtige burgers en bedrijven wordt op dit moment uitgewerkt. De onderzoeksvragen en –opzet zijn naar verwachting over vier weken gereed. Vervolgens worden ze financieel uitgewerkt zodat de besluitvorming in maart afgerond is en het aanbestedingsproces kan beginnen.

d. Technische voorziening ter vervanging van Fraudesignaleringsvoorziening (FSV)

[12] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681
[13] Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

hoe bewaken we de AVG, rechtszekerheid etc. hiervan?

Omdat FSV niet voldeed aan de AVG is deze voorziening uitgezet. Nieuw ontvangen risicosignalen worden sindsdien bewaard in de postbussen waar ze binnengekomen en zijn in afwachting van een nieuw systeem. De toegang tot deze postbussen is zeer beperkt. Er wachten inmiddels zo'n 10.000 interne en externe signalen op behandeling, een aantal dat maandelijks met 1.000 toeneemt. Dat is in lijn met het aantal signalen dat in het verleden via FSV binnenkwam.

welke?

Het opstarten van het signalenproces voor die signalen die voorheen langs FSV liepen, verloopt, mede gezien de achterstand, in twee stappen:

1. De signalen worden vanuit de mailboxen overgebracht naar de nieuwe beveiligde omgeving, ontwikkeld ter vervanging van FSV. Dit is een stap voorwaarts vanuit het oogpunt van informatiebeveiliging. De verbetering ziet op de afscherming van gegevens over prominenten, autorisaties op basis van procesrollen en het loggen van activiteiten op medewerkersniveau. Op deze stap vindt een specifieke toetsing plaats vanuit oogpunt van AVG en gegevensbescherming aangezien signaalkenmerken worden toegevoegd en gekoppeld aan persoonsgegevens (BSN). Die toets wordt tevens aangeboden aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

De eerste release van deze nieuw ontwikkelde beveiligde omgeving is technisch gereed. De hierboven beschreven toetsing vindt in februari plaats.

2. Signalen kunnen technisch worden doorgezet naar het toezichtproces voor inhoudelijke beoordeling. Inhoudelijke beoordeling vindt pas plaats nadat een Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) is opgesteld voor het proces van ontvangst van het signaal door de uitvoerende directies tot en met de inhoudelijke beoordeling in het toezichtproces. Hierop volgt advies van de FG worden de benodigde informatievoorzieningen gerealiseerd en geïmplementeerd. Voor deze stap worden twee volgende releases van de beveiligde omgeving gebouwd:

- Signalen kunnen technisch worden doorgezet naar het toezichtproces ter inhoudelijke beoordeling. Vanuit het toezichtproces is alleen het enkelvoudige signaal te raadplegen dat ter beoordeling is doorgezet. Overige signalen blijven afgeschermd binnen de beveiligde omgeving.

- De mogelijkheid van schoning van opgeslagen signalen, conform Archiefwet, is gebouwd.

Ter voorbereiding wordt een inventarisatie gemaakt van de te behandelen achterstanden als gevolg van het stilleggen van het proces. Deze inventarisatie loopt en wordt vertaald naar een plan van aanpak waarin tijdspad, middelen, prioritering en risico's met beheersmaatregelen worden geadresseerd. Tenslotte worden de randvoorwaarden ingevuld voor de implementatie, zoals autorisaties, werkinstructies en communicatie, analoog aan de invoeringsdata van het proces.

Wij plannen dit traject eind maart van dit jaar te voltooien.

alles rond FSV?

e. Traject bedrijfsprocessen op orde

↳ hoe voorkomen we dat 't hetzelfde wordt als 't oude?

Als onderdeel van het spoor verbeteren binnen het concept plan HVB[14] hebben we het traject 'Bedrijfsprocessen op orde' aangekondigd. Hierin lichten wij de processen van de Belastingdienst systematisch door. We brengen processen in lijn met geldende wet- en regelgeving gericht op de AVG, de BIO en de Archiefwet. We kondigden aan te beginnen met de processen rond risicoselectie en signalen van mogelijke fraude.

Het programmaplan van 'Bedrijfsprocessen op orde' is in december 2020 vastgesteld. Gezien het belang voor burgers hebben wij besloten ten eerste een deelproces binnen de Inkomensheffingen (IH) te onderzoeken. De komende maanden wordt gewerkt aan het herijken van het ontwerp van een belangrijk onderdeel van het risicoselectieproces Inkomensheffing, namelijk 'wegen en bepalen behandelwijze'. Wij richten ons erop de baseline waarop de processen getoetst worden in maart van dit jaar gereed te hebben. De uitwerking van het proces IH in procesontwerp en andere bijbehorende documentatie wordt tevens gebruikt als modeluitwerking voor het verdere traject. Na de modeluitwerking worden de eventueel benodigde aanpassingen aan het proces doorgevoerd. Als gevolg van de complexiteit en de omvang van de Belastingdienst zal dit een meerjarig traject zijn, onder andere omdat het gaat om meer dan zeshonderd processen en meer dan negenhonderd applicaties die zorgvuldig bestudeerd moeten worden, terwijl de capaciteit en de vereiste kennis voor dit type werk beperkt zijn.

f. Bewustwording AVG en discriminatie en vakkennis

Onze medewerkers zijn de sleutel tot een zorgvuldige omgang met gegevens. Daarom zijn vakkennis en bewustzijn het eerste thema binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde concept plan van aanpak HVB. De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving rondom privacy uitgebreid. Dat roept om een versterkte bewustwording rondom de verplichtingen van de AVG. In dit kader zetten wij in op een versterkte vaktechnische structuur voor de specialisten op het gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Verder is de werkinstructie voor fiscale vastleggingen door inspecteurs inmiddels aangepast en wordt deze nu nog door vaktechnische deskundigen beoordeeld. Medewerkers zijn al verplicht een leermodule I-bewustzijn over AVG en informatiebeveiliging te volgen. De huidige e-learningmodule wordt vervangen door een module met interactieve lesmethoden. De specificaties hiervoor zijn bepaald en de aanbesteding wordt voorbereid. Naar verwachting kan de gunning aan het einde van het tweede kwartaal van dit jaar starten, waarna realisatie, configuratie en implementatie volgen. Vanaf september kunnen de medewerkers de nieuwe modules doorlopen. Zij zullen de lesstof elke twee jaar herhalen. Zoals het kabinet in zijn reactie[15] op het rapport Ongekend Onrecht schreef, mogen discriminatoire of denigrerende uitlatingen op de werkvloer niet worden getolereerd. Aan dit onderwerp zal in het kader van de cultuurprogramma's bij de Belastingdienst en Toeslagen bijzondere aandacht worden besteed. Tenslotte evalueren wij de rol van datacoördinator binnen de Belastingdienst. We verwachten dat de uitkomst van deze evaluatie eind april van dit jaar beschikbaar is.

[14] Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709
[15] Kamerstukken II 2020-2021, 35510, nr. 4

g. Versterken van teams Functionaris Gegevensbescherming (FG) en Privacy Officer

Vanaf augustus 2020 is de FG versterkt door toevoeging van een plaatsvervangend FG (plv. FG). Op dit moment vindt de werving plaats voor een jurist/beleidsmedewerker gegevensbescherming en een beleidsondersteunend medewerker.

Het team van de privacy officer van de Belastingdienst is structureel versterkt. Er zijn vijf vacatures gevuld, waaronder die van plaatsvervangend privacy officer. Drie daarvan zijn regulier, twee komen bovenop de oorspronkelijke capaciteit. Hiermee zijn alle uitstaande vacatures gevuld.

h. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen

Binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde concept plan van aanpak HVB kondigden wij de herijking van de waarborgen in de processen van de Belastingdienst aan. Daarbij kijken we onder andere naar aspecten met betrekking tot rechtsstatelijkheid en de menselijke maat naast en in samenhang met andere trajecten die in dit verband lopen of mogelijk gaan plaatsvinden, zoals het programma vernieuwing dienstverlening.

wat staat hier?

2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport

a. Inventarisatie lijsten met risicosignalen

Wij schreven uw Kamer eerder[16] over de uitvraag onder medewerkers naar mogelijke lijsten met risico- en fraudesignalen. Deze veegactie is nu voltooid met een responspercentage van 97,5%. De overige 2,5% betreft langdurig afwezige medewerkers en medewerkers die vanwege een vertrek geen toegang meer hebben tot hun werkomgeving.

De veegactie heeft geresulteerd in 211 lijsten en zes applicaties. Het betreft bestanden met zeer uiteenlopende doeleinden, variërend van administratieve taken tot toezicht en dienstverlening. Deze zijn veiliggesteld voor verdere analyse en eventueel noodzakelijke maatregelen, variërend van het permanent buiten gebruik laten van de lijsten tot het aanpassen van procesbeschrijvingen en werkinstructies. Naar aanleiding van de 211 meldingen is een aanvullende uitvraag gedaan naar aard, inhoud en gebruik van de lijsten. Voor 63 van de gevonden lijsten is de nadere uitvraag afgerond. Op de deze data zal een nadere analyse worden uitgevoerd. Voor de overige 148 lijsten worden de data voor de analyse nog verzameld. We plannen dit in februari af te ronden. De voltooiing van de analyse van alle 211 lijsten is voor eind maart van dit jaar gepland.

wat hebben we gevraagd?

b. Inventarisatie applicaties met nationaliteit

Naast de inventarisatie van lijsten met risicosignalen is de Belastingdienst in december 2020 begonnen de ongeveer aanwezige negenhonderd applicaties te doorzoeken op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats. In januari 2021 is een overzicht opgesteld met applicaties die nationaliteit, geboorteland, geboorteplaats of een vrij tekstveld kunnen bevatten.

[16] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

1865841 01342

Vervolgens wordt voor die lijst vastgesteld of het registreren en gebruiken van nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt. Terwijl deze inventarisatie loopt, onderzoeken we of het mogelijk is vrije tekstvelden in de applicaties automatisch te analyseren. Naast nationaliteit wordt ook naar strafrechtelijke en medische gegevens gekeken. De analyse van de applicaties wordt volgens de planning in het eerste kwartaal van dit jaar afgerond en met uw Kamer gedeeld. Waar niet aan de wet- en regelgeving wordt voldaan, treffen wij passende maatregelen.

In onze brief van 13 oktober 2020[17] hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de aanwezigheid van nationaliteitsgegevens in het systeem Beheer van relaties (BVR). Hoewel specifieke kolommen over dubbele nationaliteit al in 2015 zijn verwijderd, was ontdekt dat vrije tekstvelden ook informatie over (dubbele) nationaliteit konden bevatten. De inhoud van deze velden is uit de BVR verwijderd zodra dit aan het licht kwam. Na schoning van informatie zijn alleen die gegevens teruggeplaatst die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van de taken van de Belastingdienst. Tegelijkertijd zijn de regels omtrent het invullen van de velden aangescherpt.

PM nieuwe informatie nationaliteit CAP/Douane in vervolg op antwoorden POK (ook in tekst hoofdbrief)

Uw Kamer is op 10 juli 2020[18] geïnformeerd over het onderzoek van KPMG[19] naar FSV. In dit onderzoek heeft KPMG onder meer gekeken naar het voorkomen van duidingen over het persoonsgegeven nationaliteit in de vrije tekstvelden van FSV. Deze duidingen bleken in een beperkt aantal gevallen ook voor te komen in de vrije tekstvelden van FSV. FSV bevatte verder geen specifiek invoerveld (naast de vrije tekstvelden) waarin informatie over nationaliteit opgenomen kon worden en ook bood FSV geen zoekmogelijkheid op het vrije tekstveld. In de brief van 10 juli 2020 schreven wij dat binnen de hersteloperatie, voor alle gedupeerde ouders die zich hebben gemeld, kijken of zij in FSV geregistreerd stonden, waarbij ook naar de vrijetekstvelden wordt gekeken. Bij een aantal ouders zijn in de vrije tekstvelden van FSV persoonsgegevens over nationaliteit aangetroffen. PMaantallen n.a.v. inventarisatie bij Toeslagen. Uiteraard neemt de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen dit mee in de beoordeling op het ~~(eventuele)~~ recht op compensatie.

c. Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV

In onze brief van 26 mei 2020[20] lieten wij uw Kamer weten opdracht te hebben gegeven tot extern onderzoek naar de FSV in twee fasen. De eerste fase van dat onderzoek is uitgevoerd door KMPG en leverde conclusies op die wij u op 10 juli 2020[21] gestuurd hebben. Van 5 processen, 1 applicatie, 1 datafundament en 1 risicomodel concludeerde KPMG[22] dat zij, hoewel ze geen sterke gelijkenis met FSV vertonen, mogelijk niet voldoen aan de eisen van de AVG. Ten slotte heeft de Belastingdienst zelf de applicatie Databank Auto toegevoegd, die ook niet voldoet aan de AVG.

[17] Kamerstukken II 2020-2021, 31066, nr. 707
[18] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681
[19] KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020
[20] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 632
[21] Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681
[22] KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan tot aan de huidige stand van zaken, zoals bekend op d.d. 20 januari 2021.

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
Proces	Aanpak Team Veelplegers	Niet stilgelegd. De GEB is in afwachting van het advies van [redacted] Het advies wordt in januari verwacht	Nieuwe benamingproces: aanpak risicovolle netwerken
Proces	Aangifte OB identificatienummer	Niet stilgelegd: de GEB wordt opgesteld. Naar verwachting is het concept in februari gereed.	
Risicomodel	Innovatie OB Positief op het omzetdeel	Niet in gebruik genomen.	Het gebruik van het risicomodel wordt beoordeeld in de GEB: behandelen aangifte OB Positief, welke nu wordt opgesteld.
Datafundament	Fraude Risico Indicatoren	Stilgelegd. Passende beheersmaatregelen zijn genomen. Hervatting van het datafundament is verbonden aan het proces OB Carrouselfraude	Het gebruik van het Datafundament wordt beoordeeld in de GEB: OB Carrouselfraude.
Proces	OB Carrouselfraude	Op 13 juli 2020 hervat. De GEB op dit proces wordt voorbereid, naar verwachting is het concept in februari gereed.	Het proces heeft 14 dagen niet gefunctioneerd.
Applicatie t.b.v. het toezichtsproces	Interne en externe signalen	Stilgelegd Voor 1 type signaal wordt een procesbeschrijving uitgewerkt; mede om de scope van de GEB te bepalen	Er is gekozen voor een nieuwe opzet van het systeem. Hierdoor is de doorlooptijd wat langer.
Proces	Risicoclassificatie Toeslagen	Stilgelegd. [redacted] heeft geadviseerd op de GEB. Essentiële aandachtspunten worden door Toeslagen opgepakt ter verbetering van de GEB. Het proces wordt niet eerder hervat dan na vaststelling van de GEB en nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	

waarom duurt dit zo lang?

wat is de timing?

Proces	Verwerken van Fraudesignalen Toeslagen	Stilgelegd. [redacted] heeft geadviseerd op de GEB. Essentiële aandachtspunten worden door Toeslagen opgepakt ter verbetering van de GEB. Het proces wordt niet eerder hervat dan na vaststelling van de GEB en nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	Benaming GEB: Behandelen Fraudesignalen Toeslagen
Applicatie	Databank Auto	Stilgelegd. Wordt niet meer in gebruik genomen in de vorm waarin het heeft gefunctioneerd. Tijdelijke voorziening voor een deel van het proces is operationeel per september 2020. Definitieve oplossing voor alle processen is gereed uiterlijk tweede helft 2022.	

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

a. Afgeschermd deel FSV

Zoals wij uw Kamer in onze brief van 13 oktober 2020[23] hebben medegedeeld is eind september 2020 ontdekt dat er een niet-zichtbaar "archief" van de FSV bestond waarin bepaalde eerder verwijderde signalen terechtkwamen. Dit maakte het noodzakelijk om de hier bewaarde signalen eveneens te bestuderen en reeds behandelde inzageverzoeken te heropenen. Dit werk is inmiddels voltooid. Alle signalen bleken van voor 1 januari 2014 te dateren en het afgeschermd deel bevat geen signalen met betrekking tot de reeds afgehandelde inzageverzoeken in FSV. Het afgeschermd deel heeft daarom geen gevolgen voor deze verzoeken.

Wel moet het antwoord op een in juli 2020 gestelde Kamervraag worden gecorrigeerd. De betreffende cijfers[24] over het aantal in FSV geregistreerde personen moeten naar aanleiding van de ontdekking van de archieffunctie worden bijgesteld. De gecorrigeerde cijfers treft u aan in de tabel hieronder. Het aantal vóór de schoning van 27 februari 2020 geregistreerde personen blijkt 334 (0,14%) hoger te zijn dan eerder gerapporteerd, het aantal rechtspersonen 84 (0,1%) hoger.

Registraties in FSV	Personen	Rechtspersonen	Onbekend*	Totaal
Vóór schoning	244.607	85.435	6	330.048
Na schoning	133.508	52.542	5	186.055

[23] Kamerstukken II 2019-2020 31066, nr. 709
[24] Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3487, Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3489

Verwijderd	111.099	32.893	1	143.993

*Onbekend: het identificatienummer is een niet-uitgegeven nummer

b. Verzoek stoppen met schonen systemen

De vaste Kamercommissie van Financiën heeft ons op 10 september 2020 verzocht het schonen van de systemen van de Belastingdienst te staken in het licht van de aangekondigde vervolgonderzoeken. Bij het oppakken van een dergelijk verzoek is het van belang dat de juiste juridische en technische waarborgen in acht worden genomen. Geconcludeerd is dat het volledig stoppen met schonen of het maken van een back-up van alle systemen bij de Belastingdienst én het (beperkt) toegankelijk houden op korte termijn (technisch) niet uitvoerbaar is. Hierbij speelt onder andere mee dat er geen zicht is op de eventuele consequenties in (geautomatiseerde) processen bij het stoppen van schonen van alle systemen. Het maken van een back-up van de systemen lijkt wellicht een goede oplossing. Maar hierbij speelt onder andere mee dat om de gegevens te kunnen lezen er een volledige, identiek ingerichte omgeving nodig is naast de bestaande. Het terugzetten kan namelijk niet in de productie-omgeving omdat dan de actuele gegevens overschreven worden. Wel zetten wij stappen om te voorkomen dat informatie verloren gaat die van belang kan zijn voor de vervolgonderzoeken. De volgende acties zijn inmiddels uitgevoerd:

- Er is een moratorium gelegd op het vernietigen van papieren dossiers van de Belastingdienst. Dit betekent dat de reguliere vernietigingsactiviteiten van deze dossiers over de volle breedte door Doc-Direkt sinds medio 2020 tot nadere order zijn stopgezet;
- Het Directoraat-Generaal Toeslagen heeft managementverslagen en overige zaakgebonden informatie tot nader order niet vernietigd en aan medewerkers is gecommuniceerd niet meer te schonen;
- De gegevens van FSV zijn veiliggesteld voor onderzoeken en inzageverzoeken;
- Het veilligstellen van de lijsten uit de zogenaamde veegactie.

maar wel als (t info is die niet meer worden geregistreerd)

De Belastingdienst, als organisatie met ongeveer 30.000 medewerkers, beheert een enorme hoeveelheid (ongestructureerde) gegevens en documenten in verschillende applicaties en opslaglocaties. Ook hier spelen de gebreken in informatiehuishouding en inzicht in de processen en applicaties ons parten. Hoewel er al diverse acties zijn uitgevoerd, realiseren wij ons dat er nog meer acties moeten volgen om ervoor te zorgen dat er geen informatie die nodig kan zijn in het kader van de vervolgonderzoeken ten onrechte verloren gaat. Dit is met name gericht op de digitale informatie t.a.v. de overige specifieke systemen en opslaglocaties aan de toezichtkant bij belastingen.

welke acties? wanneer?

c. Overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit

Wij hebben op 13 oktober 2020[25] uw Kamer een overzicht toegezegd van expliciete wettelijke grondslagen, die door de Belastingdienst gebruikt kunnen

[25] Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 637

worden om het persoonskenmerk nationaliteit te verwerken. Als bijlage sturen wij u hierbij het overzicht van expliciete grondslagen in wet- of regelgeving voor de fiscale wetgeving die de Belastingdienst uitvoert.

Juridisch kader
Wij willen vooropstellen dat persoonsgegevens nooit gebruikt mogen worden om ongerechtvaardigd onderscheid te maken of om te discrimineren. Dit geldt uiteraard ook voor het persoonsgegeven nationaliteit.

Echter, onder omstandigheden moet de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit verwerken om zijn wettelijke taken uit te kunnen voeren. Als dit het geval is, schrijft de AVG voor dat de Belastingdienst zich moet kunnen beroepen op ten minste één van de zes grondslagen die in deze verordening zijn opgenomen.[26] Voor de Belastingdienst zijn de twee belangrijkste grondslagen dat de verwerking van het persoonsgegeven nationaliteit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke taak, of om uitvoering te geven aan een taak van algemeen belang die of openbaar gezag dat aan de Belastingdienst is opgedragen.

Op 15 november 2019 heeft onze ambtsvoorganger aan uw Kamer toegezegd, dat de Belastingdienst alleen nog nationaliteit zal verwerken als daar een expliciete wettelijke grondslag voor bestaat.[27] In dit kader beschouwen wij expliciete grondslagen in AMvB's, ministeriële regelingen en beleidsregels ook als expliciete wettelijke grondslagen om het persoonsgegeven nationaliteit te verwerken. De AVG bevat geen dergelijke eis van een expliciete grondslag.

Overigens is de enkele aanwezigheid van een expliciete rechtvaardigingsgrond in wet- of regelgeving niet voldoende om nationaliteit in het toezicht en de opsporing van de Belastingdienst te gebruiken. Zo moet de verwerking van nationaliteit op zijn minst óók voldoen aan de volgende beginselen:

- De verwerking moet noodzakelijk zijn om de wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag van de Belastingdienst uit te kunnen voeren, of om te voldoen aan de doelstellingen van één van de andere grondslagen uit de AVG (eis van noodzakelijkheid).
- De wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag kan niet op een minder ingrijpende manier worden uitgevoerd (eis van subsidiariteit).
- De uitvoering van deze taak en de impact van het verwerken van nationaliteit op de rechten van burgers moeten in een redelijke verhouding tot elkaar staan (eis van proportionaliteit en evenredigheid).

Leeswijzer
Dit overzicht is opgebouwd door verdragen, wet- en regelgeving te beoordelen die relevant zijn voor de fiscale taken van de Belastingdienst. Tevens zijn hierin enkele bepalingen opgenomen over de niet-fiscale taken van de Belastingdienst, voor zover deze al door de Belastingdienst vastgesteld en gecontroleerd konden worden. Momenteel loopt er nog overleg met de verschillende opdrachtgevers van de Belastingdienst, om de overige expliciete grondslagen in wet- en regelgeving voor de niet-fiscale taken van de Belastingdienst vast te stellen. Binnen deze (fiscale) wet- en regelgeving is gezocht naar bepalingen, waaruit min of meer expliciet volgt dat de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit moet

[26] Artikel 6, eerste lid, van de AVG.
[27] Kamerstukken II, 2019/20, 31 066, nr. 538.

1865841 01342

verwerken om uitvoering te kunnen geven aan die bepalingen. Signaalwoorden die hierbij zijn gebruikt, zijn (afgeleid van) 'Nederlander', 'buitenland', 'nationaliteit, 'vreemdeling' en 'onderdaan'. Omdat het gaat om het *persoons*gegeven nationaliteit betreft het dus enkel natuurlijke personen. Deze inventarisatie moet evenwel met het huidige gebruik van nationaliteit in de systemen van de Belastingdienst worden vergeleken.

Verder bestaan er meer dan 100 verdragen ter voorkoming van dubbele belasting waarin een expliciete grondslag is opgenomen voor het gebruik van nationaliteit. Zoals ook in het overzicht is aangegeven zijn deze verdragen opgesteld aan de hand van het OESO-modelverdrag 2017 en bevatten deze derhalve vergelijkbare bepalingen, zij het dat deze in de nummering wat kunnen verschillen. Deze 100 verdragen zijn niet apart opgenomen in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen.

Tot slot is bij het opstellen van dit overzicht niet gekeken naar de taken van de Belastingdienst, waarop de Wet politiegegevens (Wpg) van toepassing is. Hieronder vallen in ieder geval de werkzaamheden van de FIOD. De Wpg en de AVG verschillen namelijk van elkaar waar het gaat om de rechtvaardigingsgronden voor het verwerken van bepaalde categorieën van persoonsgegevens. De Wpg bevat algemene grondslagen op basis waarvan persoonsgegevens, waaronder nationaliteit, verwerkt kunnen worden.[28] Daarbij sluiten de wettelijke regimes van de Wpg en de AVG elkaar uit.

Vervolgstappen

Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties is afgerond, zullen de resultaten worden vergeleken met dit overzicht van expliciete wettelijke grondslagen. Uit deze vergelijking blijkt mogelijk dat nationaliteit wordt verwerkt op grond van een algemene wettelijke grondslag of zelfs zonder een wettelijke grondslag. Mocht dat het geval zijn, dan zal de Belastingdienst beoordelen of de verwerking zodanig noodzakelijk is in het toezicht en de opsporing, dat hiervoor alsnog een expliciete wettelijke grondslag gecreëerd moet worden. Verwerkingen van nationaliteit waarvoor dit niet het geval is, zullen worden stopgezet. Daarnaast kan geconstateerd worden dat het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in bepaalde gevallen niet noodzakelijk en proportioneel is, ondanks de aanwezigheid van een expliciete wettelijke grondslag, dan ben ik voornemens dit gebruik stop te zetten.

Voorts kan uit de vergelijking met de inventarisatie van het gebruik van nationaliteit blijken dat een verwerking weliswaar is gebaseerd op een expliciete wettelijke grondslag, maar dat deze grondslag ondanks alle inzet daartoe abusievelijk nog niet in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen is opgenomen. De Belastingdienst heeft namelijk met zeer veel wetgeving te maken. De terminologie op grond waarvan nationaliteit wordt gebruikt is daarbij niet altijd op voorhand duidelijk vanwege de samenhang van fiscale wet- en regelgeving (bijvoorbeeld: buitenland, vreemdeling, onderdaan, of Nederlander). Mocht de Belastingdienst dergelijke gevallen tegen komen, dan wordt het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen hierop aangepast en zullen wij u hierover informeren.

[28] Zie bijvoorbeeld artikel 9, eerste lid Wpg: Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt ten behoeve van een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval.

1865841 01342

4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december

a. Inzageverzoeken FSV

Burgers kunnen een verzoek indienen om informatie over een mogelijke registratie in FSV. Bij de Belastingdienst (exclusief Toeslagen), zijn per 15 januari 2021 280 verzoeken binnengekomen om inzage FSV (waarin gevraagd wordt of de betrokkene voorkomt in FSV, in projectcode 1043 en/of in andere met FSV vergelijkbare systemen). Hiervan zijn er 204 afgedaan. Er is nog een voorraad van 76, waarvan de termijn van drie maanden bij 52 verzoeken is overschreden. Inmiddels zijn 37 ingebrekestellingen ontvangen. In 14 gevallen is een bezwaarschrift ingediend. Er zijn twee bezwaren afgedaan, 12 bezwaren zijn nog in behandeling. Er zijn vier beroepsschriften ingediend, waarvan er twee afgerond en twee in behandeling zijn.

Het is tot onze spijt niet gelukt alle inzageverzoeken binnen de termijn te verwerken. Het zorgvuldig afhandelen van een inzageverzoek is zeer tijdrovend werk voor zeer ervaren formeel rechtsspecialisten die slechts een deel van hun tijd hieraan kunnen besteden. Zij moeten ook worden ingezet op de bezwaar en beroepsschriften die worden ingediend tegen de afgegeven beschikkingen.

Onderdeel van de afhandeling van een verzoek is het persoonlijk (telefonisch) contact met de burger die een verzoek heeft ingediend. Dit contact wordt zeer op prijs gesteld door de burger maar kost gemiddeld wel 2 uur per gesprek. Het raadplegen van alle systemen in combinatie met het beoordelen welke gegevens moeten worden verstrekt is zeer arbeidsintensief. Gemiddeld worden per medewerker 8 verzoeken per maand afgedaan.

Om verzoeken toch zo spoedig mogelijk te beantwoorden en de termijnen in de toekomst wel te halen, is het aantal betrokken medewerkers uitgebreid. Hierdoor zal de achterstand vermoedelijk in april van dit jaar zijn weggewerkt. Nieuwe verzoeken zullen binnen de termijn van drie maanden worden afgewerkt.

b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heb ik –de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst- beloofd uw Kamer te informeren over de privacybescherming binnen de Belastingdienst ten aanzien van producten van de zogeheten Broedkamer. Deze afdeling bestaat sinds 2016 niet meer. Een deel van de producten van de Broedkamer is binnen de corporate dienst Datafundamenten en Analytics verder ontwikkeld. Hiervan heeft de AP in 2019 geconcludeerd dat passende maatregelen zijn getroffen omtrent de informatiebeveiliging. Deze conclusies zijn op 16 oktober 2019 met uw Kamer gedeeld[29]. Van de in 2018 opgeheven afdeling EHI is een aantal producten overgeheveld naar de afdeling DF&A. Naar de AVG-compliance van deze producten doet KPMG sinds december 2020 onderzoek. Het eindrapport wordt in februari van dit jaar verwacht.

c. Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW

[29] Kamerstukken II 2019-2020 32761, nr. 150

In het AO van 2 december 2020 zijn vragen gesteld over een passage in het rapport van de Raadspersonen Belastingdienst. Naar aanleiding van deze vragen is contact geweest met de Raadspersonen en is duidelijk geworden dat de Raadspersonen met deze passage alleen de context hebben willen schetsen waarbinnen de uitvoering van het toeslagenstelsel is vormgegeven. De Raadspersonen hebben tot nu toe geen signalen ontvangen dat bij de toepassing van de genoemde regelingen door de uitvoerende organisatie harder gehandeld zou zijn dan is neergelegd in de regelgeving. Zoals in de hoofdbrief van deze bijlage gesteld start de Belastingdienst op de korte termijn een inventarisatie van gevallen waarin burgers het slachtoffer worden van hardheden in (de uitvoering van) wetgeving. Dit wordt samen met de opdrachtgevers van de Belastingdienst uitgevoerd.

d. Incasso-opbrengst FIOD

In het AO van 2 december 2020 heeft het lid Omtzigt (CDA)vragen gesteld over de lagere gerealiseerde incasso-opbrengsten van de FIOD. Volgens de tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst[30] is € 3,6 miljoen gerealiseerd, terwijl de jaarnorm € 128,3 miljoen is. Dit heeft te maken met de vertraging in vervolging door het Openbaar Ministerie en veroordeling door de rechter als gevolg van de coronacrisis. De incassering door de FIOD is namelijk afhankelijk van deze processen. De verwachting is dat het om uitstel, niet afstel van de kasstroom gaat, aangezien vervolging, veroordeling en incassering ingehaald kunnen worden wanneer de huidige crisis voorbij is.

e. Casuïstiek toezicht

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heeft het lid Leijten (SP) vragen gesteld over de zaak van een individuele belastingplichtige. Wij zijn met de betrokken belastingplichtige in gesprek.

PM Leijten zaak reiskosten

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 verwees het lid Leijten (SP) naar de hulpdienst van een politieke partij die zou zijn aangemerkt als facilitator van belastingfraude in het kader van projectcode 1043. Uw Kamer is in het schriftelijk overleg van 24 september 2020[31] geïnformeerd over deze zaak.

PM toelichting vragen over slachtoffers seksueel misbruik, vrijgesprokenen op 'zwarte lijsten' (Omtzigt)

[30] Tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst, 25 november 2020
[31] Niet-dossierstuk 2020D37252

→ sluit aan op motie van afgelopen dinsdag.

Contouren dossieronderzoek effecten FSV op toeslaggerechtigden

Concerndirectie Innovatie en Strategie

Aanleiding

Waartoe dit stuk → is dit de opzet voor het onderzoek?

Naar aanleiding van het KPMG-rapport naar het gebruik van FSV binnen de Belastingdienst, is door de staatssecretarissen van Financiën Van Huffelen en Vijlbrief aan de Tweede Kamer toegezegd een onderzoek uit te laten uitvoeren naar de effecten van een FSV-registratie op burgers en bedrijven. Het onderzoek dient te starten met de doelgroep Toeslaggerechtigden. Het voorgenomen onderzoek heeft tot doel de volgende vragen te beantwoorden:

Initiële onderzoeksvragen:

1. Wat waren de **effecten** van een melding in FSV in het proces van selecteren en behandelen voor toeslaggerechtigden?[1]

2. In **welke mate** hebben deze effecten zich voorgedaan en

3. Wat kunnen we concluderen over de rechtmatigheid van de besluitvorming en het daaruit voortvloeiende handelen die (mede) gebaseerd waren op een melding in FSV?

Ook in combi met SVV, OGS etc.

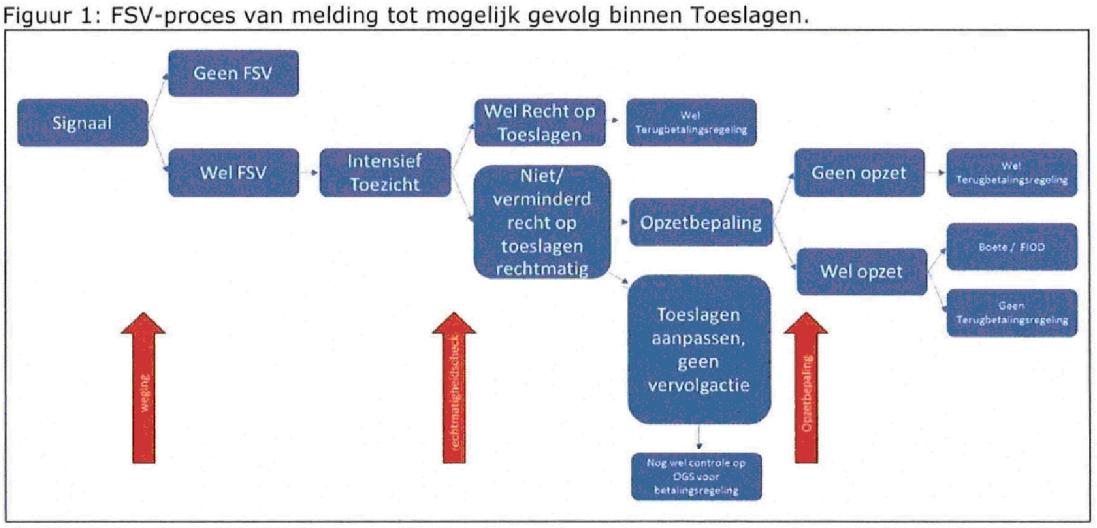
Graag dit nog grondig bespreken voor + tijdens niet als!

Functie en werking FSV-signalen in Toeslagen

Een FSV-registratie wordt alleen gebruikt als signaal bij de rechtmatigheid van een verkregen toeslag. Indien een toeslaggerechtigde in FSV geregistreerd staat is dit aanleiding voor Intensief Toezicht om de rechtmatigheid van de verkregen toeslag te controleren. Een FSV-registratie heeft dus geen relatie met het al dan niet aanvragen van een toeslag. Aanvraag is een ander proces binnen Toeslagen waar het FSV-systeem geen rol speelt.

Bij Toeslagen komen meldingen binnen van burgers en bedrijven over vermeende fraude/onrechtmatigheden door toeslaggerechtigden. Na een wegingsproces door een medewerker wordt besloten deze melding al dan niet te registreren in FSV. Om een ordegrootte weer te geven, in 2019 werd ~~amper~~ 10% van de binnengekomen meldingen ook daadwerkelijk geregistreerd in FSV. minder dan

Figuur 1: FSV-proces van melding tot mogelijk gevolg binnen Toeslagen.

Figuur 1: proces van binnenkomst signaal

[1] De term effecten betekent hier niet dat het onderzoek causaliteit kan vaststellen. Wel kan het onderzoek samenhangen (correlaties) in kaart brengen. In het geval van causaliteit spreken we van 'zuivere' effecten.

1865841 01342

Overlap met UHT

Het vertrekpunt bij de hersteloperatie door UHT en het onderzoek naar effecten van FSV op toeslaggerechtigden verschilt. Bij de hersteloperatie is de potentieel gedupeerde Toeslaggerechtigde die al in beeld is of zich gemeld heeft het vertrekpunt. Van daaruit wordt teruggekeken en wordt voor die ouder onder andere bekeken of er wel of niet sprake was van registratie in FSV, en het mogelijke effect daarvan. Bij het geplande onderzoek naar de effecten van FSV wordt breed gekeken of er (en wat dan de) gevolgen zijn geweest van registratie in FSV. UHT omvat alleen kinderopvangtoeslag. De doelgroep van het onderzoek naar de effecten van FSV onderzoek betreft alle toeslagen (waarschijnlijk wel een oververtegenwoordiging Kinderopvangtoeslag en Huurtoeslag aangezien daar relatief meer fraude plaatsvindt).

Advies

Onderzoek naar de *effecten* van een FSV-registratie kent enkele zaken die in overweging genomen moeten worden. Ten eerste, bij het meten van effecten moet van tevoren helder en eenduidig bepaald worden welke effecten verwacht worden. Zonder deze duidelijkheid kun je geen effecten vaststellen (wat moet je meten?). Een twee punt is de zuiverheid waarmee een FSV-effect vastgesteld kan worden. Om een zuiver effect van FSV te kunnen vaststellen moeten alle andere verklaringen van een eventueel effect uitgesloten worden. Dat is in dit geval lastig: de vrijblijvendheid van het gebruik van FSV, de onduidelijkheid waarmee een BSN in FSV terecht is gekomen en de rol van de subjectieve oordeelsvorming van de betreffende behandelaar zijn zaken die de betekenis die aan een FSV-registratie gegeven kunnen worden ernstig bemoeilijken.

Bovenstaande zaken hebben ertoe geleid dat het advies is om dossieronderzoek uit te (laten) voeren onder toeslaggerechtigden die een FSV-registratie hebben. Zuivere effecten zijn om bovengenoemde redenen niet vast te stellen. Een dossieronderzoek meet geen zuivere effecten, maar geeft wel weer wat het gehele proces is geweest voor toeslaggerechtigden, de rol van FSV hierin en wat de uitkomst voor toeslaggerechtigden is geweest en welke beslissingen tot de uitkomst hebben geleid (zie Figuur 1).

Methode

Voor een dossieronderzoek zijn allereerst aantallen nodig. Om hoeveel FSV-dossiers gaat het? Hieronder een overzicht voor de jaren 2015-2019.[2] Opgemerkt moet worden dat het percentage BSN's dat in FSV terecht kwam aanzienlijk hoger was in het jaar 2015. De verklaring is dat n.a.v. de Bulgarenfraude er eerder geregistreerd werd in FSV.

Jaar	Postbus	FSV	AO	Boete
2019	6132	429	47	78
2018	6875	481	80	112
2017	7306	658	119	65
2016	8286	994	158	94
2015	8880	2131	202	148
Totaal	*37479*	*4693*	*606*	*497*
AO = overdracht strafrecht				
Boete = boete				

Tabel 1. Overzicht aantal BSN's in FSV

[2] Op het moment van schrijven zijn de aantallen van 2014 nog onbekend, maar er kan naar alle waarschijnlijkheid een steekproef getrokken worden voor dit jaar.

1865841 01342

niet noemen

Onderzoekspopulatie en steekproef

De onderzoekpopulatie is de groep BSN's met een registratie in FSV en Intensief toezicht. Er zijn verschillende mogelijkheden om deze te bepalen.

Optie 1. Alle BSN's met een FSV-registratie in de tijdsperiode 2014-2019. De omvang van deze populatie bedraagt naar schatting 39.000 (gebaseerd op Tabel 1; aantallen 2014 ontbreken). Gezien de omvang is het advies om per jaar een a-selecte gestratificeerde steekproef te trekken van 100 waarbij jaar de stratificatievariabele is.[3] Voorstel is een steekproef van ca. 100 per jaar. Dat zou in dit geval neerkomen op 600 te onderzoeken dossiers. De steekproef is omvangrijk en betreft 6 jaren, waardoor de uitspraken robuust zullen zijn. Het genoemde aantal van 600 dossiers is aanzienlijk. Een kleinere steekproef, denk bijvoorbeeld aan 75 of 50 dossiers per jaar, is uit kostenoogpunt te overwegen. Hierbij moet opgemerkt worden dat naarmate de steekproef kleiner wordt, de onderzoeksresultaten minder generalistisch en robuust van aard zullen zijn en meer richting casuïstiek gaan. Een kleinere steekproefomvang impliceert ook dat een *relatief* kleiner aantal dossiers van de populatie onderzocht zal worden. Aangezien het een kwalitatief onderzoek betreft is de robuustheid een glijdende schaal waarbij geen harde criteria zijn aan te geven over de omvang van de steekproef en de betrouwbaarheid van de bevindingen. Een overzicht van de kosten bij verschillende steekproefgroottes voor deze optie staat in Tabel 4.

Optie 2. Meest recente groep toeslaggerechtigden (2019) met een FSV-registratie. Bij deze optie worden tevens alle BSN's die in 2019 een FSV-registratie hebben gehad onderzocht, in dit geval 429 dossiers. De steekproef is dus gelijk aan de populatie. De gehele populatie uit 2019 wordt onderworpen aan onderzoek. De steekproef betreft slechts één jaar (teven wel het meest recente jaar), en de omvang is aanzienlijk om robuuste uitspraken (voor dat jaar) te doen.

Optie 3. A-selecte van 150 dossiers uit de BSN's omschreven bij optie 2. Bij deze variant wordt een random steekproef getrokken uit de 429 BSN's die in 2019 in FSV geregistreerd stonden. De omvang is minimaal, waardoor de robuustheid niet gegarandeerd is en de uitspraken slechts gelden voor het jaar 2019.

→ moeten we niet alles doen? → want wat doen we met resultaten?

Uitvoering van het onderzoek

Voor de uitvoering van het onderzoek zien wij de volgende opties voor ons:

Optie 1: Geheel uitbesteden. Bij deze variant voert een externe partij het gehele onderzoek uit, inclusief rapportage. Dit heeft als voordeel dat een onafhankelijke partij de informatie in de dossiers interpreteert en daar conclusies uit trekt, de Belastingdienst laat zien dat het niet zijn eigen werk beoordeelt, de uitkomsten op meer draagvlak kunnen rekenen in de buitenwereld (legitimiteit bevindingen). De keerzijde van volledig uitbesteden is dat een dossieronderzoek veel inhoudelijke, juridische en organisatorische kennis vereist die niet zomaar voorhanden is bij externe partijen.

Optie 2: Gedeeltelijk uitbesteden. Bij een gedeeltelijke uitbesteding van een onderzoek moet men denken aan een werkwijze waarbij dossieronderzoek wordt uitgevoerd door interne experts van de Belastingdienst, maar de begeleiding van het onderzoek en de rapportage ervan wordt gedaan door een externe partij (bijvoorbeeld ADR of onderzoeksbureau). Voordeel van deze optie is dat de inhoudelijke kennis aanwezig is, maar de manier waarop het onderzoek wordt uitgevoerd en de verslaglegging ervan door een objectieve externe partij gebeurt.

Optie 3: Niet uitbesteden. In deze variant wordt het onderzoek volledig door de Belastingdienst zelf uitgevoerd. Dit heeft als voordeel dat de benodigde kennis zoals beschreven in optie 1 aanwezig is. Nadeel van deze optie is dat er het beeld ontstaat dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'.

---

[3] Reden van stratificatie is dat we ook willen weten of veranderingen hebben plaatsgevonden ten aanzien van de behandeling en effecten van FSV-signalen door de jaren heen. Om die reden wordt gekozen voor een vast aantal te onderzoeken dossiers per jaar (hier: 100) en geen vast (en voor alle jaren eenzelfde) percentage van het aantal FSV-dossiers. De keuze voor *aantallen* dossiers en geen *percentage* dossiers heeft een reden. Selectie van een percentage dossiers zou namelijk leiden tot een sterke oververtegenwoordiging van dossiers uit 2014 en 2015 en een sterke ondervertegenwoordiging van de meest recente jaren waardoor uitspraken over recente jaren moeilijker worden.

1865841 01342

Randvoorwaarden

Afhankelijk van welk van bovenstaande opties gekozen wordt zullen er ook maatregelen genomen moeten worden m.b.t. (1) toestemming om dossiers in te mogen zien en (2) autorisaties voor te raadplegen systemen. Om dossiers in te mogen kijken zijn een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en Belofte of Eed nodig. Daarnaast moeten de benodigde autorisaties aanwezig zijn.

- Werkzaam bij externe partij, zijnde niet ADR. In dit geval is een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) nodig vanwege inzage in fiscale informatie. Daarnaast moet(en) de betrokken pers(o)on(en) ook de eed of gelofte afleggen (niet alleen voor het onderzoek, maar voor de eeuwigheid). Inzage in systemen verloopt via de aanvraag van een tijdgebonden userid (TPU) en een functiescheiding (alleen toegang tot de benodigde middelen).
- Werkzaam bij ADR. Een medewerker van de ADR heeft de eed of belofte al afgelegd, maar moet in aanvulling hierop een Verklaring Omtrent Gedrag hebben vanwege de inzage in fiscale informatie. Inzage in systemen verloopt via de aanvraag van een tijdgebonden userid (TPU) en een functiescheiding (alleen toegang tot de benodigde middelen).
- Werkzaam bij Belastingdienst. Deze heeft de eed of belofte al afgelegd en een VOG. Inzage in de systemen via een autorisatie tot de benodigde middelen.

	VOG	Eed of gelofte	Autorisaties
Externe partij	Ja	Ja	- TPU (tijdgebonden userid) - Eisen m.b.t. functiescheiding
ADR	Ja	Ja	- TPU (tijdgebonden userid) - Eisen m.b.t. functiescheiding.
Belastingdienst	Ja	Ja	- Toegang tot benodigde systemen - Eisen m.b.t. functiescheiding

Tabel 2. Uitvoering onderzoek en randvoorwaarden inzage dossiers

Geschatte kosten dossieronderzoek

De inschatting is dat één dossieronderzoek ca. 1 dag (8 uren) kost, uitgevoerd door een senior onderzoeker. Geschatte kosten EUR 1.200 per dag (excl. btw). Dit is exclusief analyse en rapportage. Deze moeten hier nog bij opgeteld worden. De kosten ervan zijn nu nog niet in te schatten. Daarnaast moet bij uitbesteding rekening gehouden worden met opleidingskosten: welke applicaties zijn er? Hoe gebruik je ze? Voor de opties zoals vermeld onder 'onderzoekspopulatie en steekproef' zijn de geschatte kosten als volgt:

Optie 1. 600 dossiers à EUR 1.200 = EUR 720.000 (exclusief btw), excl. analyse, rapportage en opleidingskosten.

Optie 2. 429 dossiers à EUR 1.200 = EUR 514.800 (exclusief btw), excl. analyse, rapportage en opleidingskosten.

Optie 3. 150 dossiers à EUR 1.200 = EUR 180.000 (exclusief btw), excl. analyse, rapportage en opleidingskosten.

Scenario's voor onderzoek

De keuze voor een steekproef en de mate van uitbesteden leveren de volgende scenario's op om het onderzoek vorm te geven (Tabel 3):

Mate van uitbesteden	Steekproefopties		
	Steekproef van n=600 uit alle BSN's met FSV-vermelding in de jaren 2014-2019.	**Steekproef wordt gevormd door alle n-429 BSN's 2019 die in 2019 een FSV-melding hadden.**	**Steekproef van n=150 uit de 429 BSN's 2019 die in 2019 een FSV-melding hadden.**
Geheel uitbesteden	Kosten dossieronderzoek: 720.000 euro voor (exclusief btw).	Kosten dossieronderzoek: 514.000 (exclusief btw).	Kosten dossieronderzoek: 180.000 euro (exclusief btw).

1865841 01342

	Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.	Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.	Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.
Gedeeltelijk uitbesteden	Kosten dossieronderzoek: capaciteitskosten. Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.	Kosten dossieronderzoek: capaciteitskosten. Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.	Kosten dossieronderzoek: capaciteitskosten. Kosten Analyse en rapportage: nog onbekend.
Niet uitbesteden	Zowel dossieronderzoek als de analyse en rapportage brengen geen financiële kosten met zich mee, maar wel capaciteitskosten.	Zowel dossieronderzoek als de analyse en rapportage brengen geen financiële kosten met zich mee, maar wel capaciteitskosten.	Zowel dossieronderzoek als de analyse en rapportage brengen geen financiële kosten met zich mee, maar wel capaciteitskosten.

Tabel 3: scenario's voor onderzoek

Jaar	FSV		n=100 als % van FSV	n=75 als % van FSV	n=50 als % van FSV		Kosten n=100 (excl. btw)	Kosten n=75 (excl. btw)	Kosten n=50 (excl. btw)
2019	429		23	17	12		120000	90000	60000
2018	481		21	16	10		120000	90000	60000
2017	658		15	11	8		120000	90000	60000
2016	994		10	8	5		120000	90000	60000
2015	2131		5	4	2		120000	90000	60000
2014*	2131		5	4	2		120000	90000	60000
						Totaal	***720000***	***540000***	***360000***
*Aantallen FSV voor 2014 onbekend. Naar schatting minimaal de omvang van 2015 (Bulgarenfraude). Aantallen en percentages zullen naar verwachting hoger resp. lager liggen voor 2014.									

Tabel 4. Kosten bij volledige uitbesteding bij verschillende steekproefomvang.

1865841 01342

Bijlage

Uitgangspunten fraudebestrijding door de Belastingdienst en Toeslagen
De bestrijding van (mogelijke) fraude is onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst om zijn missie (het bijdragen aan een financieel gezond Nederland) te realiseren. Het bestrijden van fraude is een onderdeel van de activiteiten die de Belastingdienst uitvoert. Een onmisbaar onderdeel, onder andere om de inkomsten voor de Nederlandse staat te verzekeren, maar ook om recht te doen aan goedwillende burgers en bedrijven die wel integer handelen. Als de Belastingdienst niet zou optreden tegen diegenen die bewust de regels niet naleven en/of fraude plegen, kan dat naleving in het algemeen ondermijnen.

Bij de fraudeaanpak binnen het toezicht hanteren de Belastingdienst en Toeslagen de volgende uitgangspunten:

Uitgangspunt 1 – We vertrouwen burger en bedrijven en hanteren de menselijke maat

De Belastingdienst en Toeslagen gaan ervan uit dat burgers en bedrijven te goeder trouw zijn. De Belastingdienst en Toeslagen helpen burgers en bedrijven een juiste aangifte of aanvraag voor een toeslag te doen. Bij contacten met burgers en bedrijven hanteren we de menselijke maat.

Uitgangspunt 2 – We maken onderscheid tussen fraude en het maken van fouten

De fraudeaanpak van de Belastingdienst en Toeslagen richt zich op burgers en bedrijven die opzettelijk een valse voorstelling van zaken geven of anderszins onrechtmatig handelen om daar voordeel mee te behalen. De aanpak ziet niet op burgers of bedrijven die zich vergissen of per ongeluk een fout maken. Vergissingen of fouten moeten we zo snel mogelijk op het spoor komen, zodat we deze kunnen corrigeren of burgers en bedrijven helpen deze te corrigeren. Hoe langer een fout onopgemerkt blijft, hoe groter de kans immers is dat dit tot nadelige gevolgen kan leiden voor de betrokken bedrijven en burgers. Van fraude is volgens de Belastingdienst en Toeslagen sprake als er:

Opzettelijk (een poging wordt gedaan) om:
- minder belasting te betalen dan is verschuldigd, of
- een hogere betaling van belasting of toeslagen (te) claimen en (te) ontvangen dan waarop een aanspraak bestaat.

Het gaat er daarbij om deze fraude te herkennen en te onderscheiden van onopzettelijke fouten.

Uitgangspunt 3 – We helpen burgers en bedrijven de wet na te leven

De Belastingdienst helpt burgers en bedrijven aangiftes en aanvragen juist in te vullen. Zo vermindert de vooraf ingevulde aangifte de kans op fouten en zoekt de Belastingdienst contact met burgers wanneer hij kennisneemt van belangrijke *life events* die gevolgen hebben voor aangiftes of aanvragen. De Belastingdienst streeft daarnaast, samen met de opdrachtgevers, naar heldere en uitvoerbare wetgeving. Hiervoor wordt onder andere het instrument uitvoeringstoetsen gebruikt, waarin expliciet aandacht is voor uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en fraudebestendigheid.

Hoe kleiner de kans op onbedoelde fouten is, hoe beter het onderscheid kan worden gemaakt tussen die fouten en fraude.

Uitgangspunt 4 – We hanteren waarborgen bij de selectie

Het is voor de Belastingdienst en Toeslagen niet mogelijk alle aangiften en aanvragen handmatig te controleren. Daarom zet de Belastingdienst het toezicht in op aangiften en aanvragen waar de risico´s ten aanzien van het bewust of onbewust niet naleven van de fiscale verplichtingen het grootst zijn. De Belastingdienst maakt hierbij gebruik van risico- en selectiemodellen.

Dit selectieproces en de behandeling van risicosignalen moet met de noodzakelijk waarborgen worden omkleed om de rechtsstatelijkheid en de menselijke maat te verzekeren. Zo geldt bij signalen van mogelijke fraude het vierogen-principe en is de wijze van behandeling vastgelegd in duidelijke werkinstructies.

Uitgangspunt 5 – We maken gerichte keuzes over inzet capaciteit

Omdat het voor de Belastingdienst en Toeslagen onmogelijk is om alle fiscale aangiften en aanvragen voor toeslagen individueel te controleren, maakt de Belastingdienst keuzes over de inzet van beschikbare capaciteit. Daarom zet de Belastingdienst het toezicht in op aangiften en aanvragen waar de risico´s ten aanzien van het bewust of onbewust niet naleven van de fiscale verplichtingen het grootst zijn. Keuzes voor de inzet van capaciteit worden gebaseerd op risicoanalyses, worden op het juiste niveau genomen en vastgelegd.

Uitgangspunt 6 – We doen zorgvuldig onderzoek met navolgbare beslissingen

Om fraude te herkennen en te onderscheiden van onopzettelijke fouten is zorgvuldig onderzoek en een professionele afweging van belang. Dat onderzoek moet navolgbaar zijn en door de Belastingdienst en Toeslagen moet verantwoording kunnen worden afgelegd over de gehanteerde werkwijze. Dat betekent ook dat beslissingen in een dossier worden vastgelegd.

Uitgangspunt 7 – Een goede informatiepositie is van belang en wij houden ons aan de wet bij gegevensverwerking en het delen van data

De Belastingdienst heeft inzicht nodig in de belangrijkste fenomenen en patronen van fraude om fraude effectief te kunnen voorkomen en bestrijden en om keuzes te kunnen maken bij de inzet van capaciteit. Daarom analyseert de Belastingdienst fraudepatronen, fenomenen en de internationale ontwikkelingen op fraudegebied. Het verzamelen, gebruiken en delen van informatie voldoet aan de wettelijke regels.

Uitgangspunt 8 – We treden op bij fraude. We stoppen, herstellen, vorderen in en bestraffen

Wanneer voor de Belastingdienst vast staat dat er sprake is van een bewuste fout of misbruik en dus van fraude, is het uitgangspunt: stoppen, herstellen, invorderen en bestraffen. Bij een redelijk vermoeden van een strafbaar feit vindt overleg plaats met de FIOD en OM. Of een zaak in het strafrecht daadwerkelijk wordt opgepakt is afhankelijk van meerdere aspecten waarbij capaciteit, bewijsbaarheid, belang en uitstraling van de zaak een belangrijke rol spelen.

Overzicht expliciete (fiscale) wettelijke grondslagen gebruik nationaliteit Belastingdienst

	Soort regeling	Naam	Artikel(en)	Formulering	Toelichting
1	Wetten	Douane- en Accijnswet BES	artikel 3.92, eerste lid	nationaliteit	Een van de voorwaarden toekennen diplomatieke vrijstellingen
2	Wetten	Algemene Douanewet	nieuw artikel 3:5 (treedt in werking m.i.v. 3 juni 2021)	nationaliteit	Onderdeel kennisgeving aan inspecteur (i.h.k.v. witwassen en terroismebestrijding)
3	Wetten	Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen	artikel 1, eerste lid, onderdeel i, jo. artikelen 17 en 18	nationaliteit	Een van de voorwaarden bij aanspraak op Afdrachtvermindering zeevaart (zeevarenden)
4	Wetten	Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen	artikel 1, derde lid, onderdeel b, jo. artikelen 17 en 18	nationaliteit	Onderdeel administratieve verplichting inhoudingsplichtige bij toepassing afdrachtsvermindering zeevaart.
5	Wetten	Wet Inkomstenbelasting 2001	artikel 2.2, tweede lid	Nederlander	Een werknemer in dienst van Staat der Nederlanden is ook indien uitgezonden, woonachtig in NL
6	Wetten	Wet Inkomstenbelasting 2001	artikel 2.2, derde lid	Nederlander	Gezinsleden van uitgezonden werknemer in dienst van Staat der NL zijn woonachtig in NL

7	Wetten	Successiewet 1956	artikel 2, eerste lid	Nederlander	Een werknemer in dienst van Staat der Nederlanden is ook indien uitgezonden, woonachtig in NL
8	Wetten	Successiewet 1956	artikel 2, tweede lid	Nederlander	Gezinsleden van uitgezonden werknemer in dienst van Staat der NL zijn woonachtig in NL
9	Wetten	Successiewet 1956	artikel 3, eerste lid	Nederlander	Bij verlaten NL: gedurende 10 jaar toch nog inwoner van NL
10	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Curaçao	artikel 18, tweede lid	Nederlander	Inbreuk op principe werkland mag belasten: Indien overheidsfunctionaris Nederlander is, mag NL belasten.
11	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Curaçao	artikel 28	Nederlander	Na verlaten Europees deel van NL: gedurende 5 jaar toch nog inwoner van Europees deel.
12	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Curaçao	artikel 31	Nederlander	De woonplaatsfictie van artikel 28 hiervoor, wordt teruggebracht tot 1 jaar, als het gaat om een Nederlander die voor inwerking treding regeling al in Curacao woonde.
13	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Sint Maarten	artikel 18, tweede lid	Nederlander	Inbreuk op principe werkland mag belasten: Indien het een Nederlander betreft, mag NL belasten.

14	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Sint Maarten	artikel 28	Nederlander	Na verlaten Europees deel van NL: gedurende 5 jaar toch nog inwoner van Europees deel.
15	Rijkswetten	Belastingregeling NL-Sint Maarten	artikel 31	Nederlander	De woonplaatsfictie van artikel 28 hiervoor, wordt teruggebracht tot 1 jaar, als het gaat om een Nederlander die voor inwerking treding regeling al in Curacao woonde.
16	AMvB's en andere KB's	Besluit controle op rechtspersonen	artikel 3, onderdeel f	nationaliteit	Onderdeel van registratie van gegevens (i.h.k.v. voorkoming en bestrijding misbruik van rechtspersonen)
17	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:8	Nederlander	Indien een ambtenaar in diplomatieke en consulaire dienst Nederlander is, bestaat geen recht op invoervrijstellingen in NL.
18	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:9	Nederlander	Indien personeel van de diplomaat in 7:8 hiervoor Nederlander is, bestaat geen recht op invoervrijstelling in NL voor dit personeel.

19	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:14	Nederlander	Indien functionarissen in dienst van een internationale organisaties Nederlander zijn, bestaat geen recht op invoervrijstelling in NL
20	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:16b	nationaliteit	Indien militair personeel en leden van de civiele dienst de NL nationaliteit heeft, bestaat geen recht op invoervrijstellingen.
21	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:16f, vijfde lid	nationaliteit	Onderdeel van controle invoervrijstelling NAVO strijdkrachten.
22	Ministeriële regelingen	Algemene Douaneregeling	artikel 7:16g, tweede lid	nationaliteit	Personeel van buitenlandse NAVO-strijdkrachten gestationeerd in België of Duitsland en met een Belgische of Duitse nationaliteit, hebben geen recht op de vrijstelling indien wonend of verblijvend in NL
23	Ministeriële regelingen	Regeling gegevensuitvraag loonaangifte	artikel 1a.1, vierde lid, onderdeel b, onder 6	nationaliteit	Onderdeel van de gegevens die de inhoudingsplichtige moet verstrekken bij de aangifte.

24	Ministeriële regelingen	Regeling voorzieningen GDI	artikel 2, eerste lid, onderdeel c	nationaliteit	Een van de vereisten voor een MijnOverheid-account.
25	Ministeriële regelingen	Regeling voorzieningen GDI	artikel 3, tweede lid, onderdeel b	nationaliteit	Een van de vereisten voor het verstrekken van een DigiD.
26	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 33	Nederlander	Een van de vereisten voor belastingvrijstellingen voor bepaalde diplomatieke vertegenwoordigers.
27	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42, derde lid	nationaliteit	Voorwaarden die gelden voor leden van de krijgsmacht met een Nederlandse nationaliteit voor BTW-vrijstelling.
28	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42d, tweede lid, onderdeel b	nationaliteit	Maximering voor vrijstelling omzetbelasting en accijns voor personeel van de overige buitelandse NAVO-strijdkrachten en militair personeel met Nederlandse nationaliteit.

29	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42f, vierde lid	nationaliteit	Onderdeel van de gegevens die moeten worden doorgegeven voor vrijstelling motorrijtuigenbelasting voor buitenlandse NAVO-strijdkrachten die zich in België of Duitsland bevinden.
30	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42g, eerste lid, onderdeel a	nationaliteit	Kenmerk waar ID-bewijs dat personeel van buitenlandse NAVO strijdkrachten of gezinsleden aan dient te voldoen als voorwaarde om goederen die vrijgesteld zijn bepaalde belastingmiddelen te kopen of om niet te ontvangen.
31	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42j	nationaliteit	Onderdeel van de gegevens die moeten worden doorgegeven voor vrijstelling BTW op bepaalde producten voor buitenlandse NAVO-strijdkrachten die zich in België of Duitsland bevinden.
32	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42l, eerste lid	nationaliteit	Uitsluiting bepaalde vrijstellingen buitenlandse strijdkrachten voor militair personeel met Nederlandse nationaliteit.

33	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen 1994	artikel 42l, tweede lid	nationaliteit	Uitsluiting bepaalde vrijstellingen buitenlandse strijdkrachten voor leden civiele dienst met Nederlandse nationaliteit.
34	Ministeriële regelingen	Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011	artikel 2.3, tweede lid	geen Nederlander	Uitsluiting inhoudingsplichtige voor leden en functionarissen bepaalde volkenrechtelijke organisatie, geldt niet voor personen met Nederlandse nationaliteit.
35	Ministeriële regelingen	Regeling team criminele inlichtingen Inspectie SZW-DO	bijlage II Verwijsindexgegevens	nationaliteit	Onderdeel overzicht van de digitaal aan te leveren gegevens aan het TNCI t.b.v. de verwijsindexen
36	Besluiten	CPP2007/584M (2 juli 2007) Premieheffing. Volksverzekeringen, werknemersverzekeringen en zorgverzekeringswet; Internationale aspecten	Hoofdstuk II van dit besluit	EU/EER-nationaliteit, Zwitserse nationaliteit	Een van de vereisten om vast te stellen of iemand onder het Nederlandse Socialezekerheidsstelsel valt.
37	Besluiten	CPP2000/2756M (21 december 2000) Achterwege laten inhouding loonheffing au-pairs		buitenlander	Vereiste van au-pairs voor het achterwege laten van inhouding loonheffingen

38	Besluiten	BLKB2013M/1870M (15 oktober 2014) Schenk- en erfbelasting. Internationale aspecten	onderdeel 10	Nederlander, Nederlandse diplomaten	10-jaarsfictie na vertrek uit NL voor heffen van schenk- en erfbelasting van toepassing bij Nederlandse nationaliteit
39	Besluiten	BLKB2013M/1870M (15 oktober 2014) Schenk- en erfbelasting. Internationale aspecten	onderdeel 11	Nederlander, Nederlandse, nationaliteit	Nadere toelichting op voorwaarden toepassen 10-jaarsfictie bij (wijzigen) Nederlandse nationaliteit.
40	Besluiten	BLKB2013M/1870M (15 oktober 2014) Schenk- en erfbelasting. Internationale aspecten	onderdeel 12	Nederlandse, nationaliteit	Nadere toelichting op voorwaarden toepassen 10-jaarsfictie bij Nederlandse nationaliteit bij verkrijging uit gemeenschap van goederen.
41	Besluiten	087-1692 (24 augustus 1987) Inwerkingtreding van de nieuwe overeenkomst met Canada tot het vermijden van dubbele belasting		(Canadese) nationaliteit	Een van de vereisten voor beperking heffingsrecht Nederland over overheidspensioenen.
42	Besluiten	IFZ2004/236M (13 april 2004) Syllabus Vrijstelling, Verrekening en Verliescompensatie. Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 algemeen; Traktaten algemeen; Belastingregeling voor het Koninkrijk algemeen	paragraaf 3.9.2	onderdanen van de lidstaten van de EU	Een van de vereisten voor verrekening buitenlandse bronbelasting.

43	Besluiten	IFZ96/906M (8 oktober 1996) Belastingheffing van pensioenen en uitkeringen betaald krachtens het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel onder de werking van de Nederlandse belastingverdragen en de Belastingregeling voor het Koninkrijk		nationaliteit, onderdaan	Uitzondering op principe NL belast vervolg- en oorlogsuitkeringen: Indien Nieuwzeelandse nationaliteit mag Nzeeland heffen.
44	Besluiten	IFZ96/906M (8 oktober 1996) Belastingheffing van pensioenen en uitkeringen betaald krachtens het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel onder de werking van de Nederlandse belastingverdragen en de Belastingregeling voor het Koninkrijk		nationaliteit, onderdaan	Uitzondering op principe NL belast NL AOW uitkeringen: Indien onderdaan van Nieuw Zeeland, mag NZeeland heffen.
45	Besluiten	DGB2013/70M (11 september 2013) Extraterritoriale werknemers	vraag 4: ingekomen werknemer met de Amerikaanse nationaliteit	nationaliteit	Onderdeel definitie 'inwoner van NL' bij toepassing verdrag met Amerika 1992
46	Besluiten	DGB2016/48 (14 januari 2016) Leidraad FATCA/CRS met technische toelichting bij de NL IGA en de CRS-regelgeving			Leidraad bevat regels voor financiële gegevensuitwisseling en ziet op personen met de Amerikaanse nationaliteit

47	Besluiten	IFZ2002/1208M (21 januari 2003) Diplomatieke vrijstellingen van omzetbelasting, accijns, belasting op personenauto's en motorrijwielen, motorrijtuigenbelasting, overdrachtsbelasting, regulerende energiebelasting en belasting op leidingwater	artikelen 3.1, 3.2, 3.5 en 4	nationaliteit	Onderdeel voorwaarden voor toepassen diplomatieke vrijstellingen.
48	Besluiten	IFZ96/906M (8 oktober 1996) Belastingheffing van pensioenen en uitkeringen betaald krachtens het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel onder de werking van de Nederlandse belastingverdragen en de Belastingregeling voor het Koninkrijk		nationaliteit, onderdaan	Onderdeel voorwaarden goedkeuring dat vervolgingsuitkeringen en oorlogsuitkeringen niet in NL worden belast maar in Nieuw Zeeland. goedkeuring Turkije sociale zekerheidsuitkeringen
49	Besluiten	DGB2013/70M (11 september 2013) Extraterritoriale werknemers	vraag 4: ingekomen werknemer met de Amerikaanse nationaliteit	nationaliteit	Onderdeel van de definitie "inwoner van NL"voor toepassing verdrag met Amerika 1992 tav werknemers met Amerikaanse nationaliteit.
50	SV-regelgeving	Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden werknemersverzekeringen 1990		Nederlander, vreemdeling, nationaliteit, onderdaan	Onderdeel definitie werknemer in de Wet op arbeidsongeschiktheid, ziektewet en werkeloosheidswet.

51	SV-regelgeving	Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999		Nederlander, vreemdeling, onderdaan, nationaliteit	Onderdeel definitie werknemer in de AOW, nabestaandenwet, kinderbijslagwet en bijz ziektekosten.
52	Verordening Europees Parlement en Raad EU	883/2004 (29 april 2004) Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels	artikel 2	nationaliteit, onderdaan	Onderdeel definitie op wie verordening van toepassing is.
53	Verordening Europees Parlement en Raad EU	883/2004 (29 april 2004) Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels	artikel 87, vierde lid	nationaliteit	Onderdeel van definitie bepalen toepassen overgangsrecht voor socialezekerheidsprestaties die vóór de invoering van de verordening niet zijn toegekend.
54	Verordening Europees Parlement en Raad EU	1889/2005 (26 oktober 2005) betreffende de controle van liquide middelen die de Gemeenschap binnenkomen of verlaten - m.i.v. 3 juni 2021: 2018/1672 (23 oktober 2018) betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1889/2005	artikelen 3 en 4	nationaliteit	Administratief vereiste bij aangifte liquide middelen boven euro 10.000 bij invoer

55	Verdragen	Verschillende verdragen ter voorkoming van dubbele belasting	Artikelen cf. artikel 4 OESO Modelverdrag 2017 (nummering kan in specifieke verdragen afwijken)	nationaliteit, onderdaan	Begrip kan onderdeel uitmaken van feiten die woonplaats bepalen (tie-breaker rule)

56	Verdragen	Verschillende verdragen ter voorkoming van dubbele belasting	Artikelen cf. artikel 19 OESO Modelverdrag 2017 (nummering kan in specifieke verdragen afwijken)	nationaliteit, onderdaan	Onderdeel begrippenkader toewijzing wie mag heffen over overheidsbeloningen.
57	Verdragen	Verschillende verdragen ter voorkoming van dubbele belasting	Artikelen cf. artikel 24 OESO Modelverdrag 2017 (nummering kan in specifieke verdragen afwijken)	nationaliteit, onderdaan	Non-discriminatiebepaling: gelijke behandeling onderdanen die in gelijke omstandigheden verkeren verdragsstaten over en weer.

58	Wetten	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	artikel 2, eerste lid, onderdeel k	vreemdeling	Voor begrip vreemdeling in deze Wet wordt aangesloten bij het begrip vreemdeling in vreemdelingenwet
59	Wetten	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	artikel 9	vreemdeling	Statuswijziging van een vreemdeling heeft invloed op recht op inkomensafhankelijke regelingen
60	Wetten	Vreemdelingenwet 2000	artikel 1 jo. artikel 8	vreemdeling, Nederlandse, nationaliteit, Nederlander	Artikelen bevatten definities van begrip vreemdeling en begrip rechtmatig verblijf in NL.
61	Wetten	Vreemdelingenwet 2000	artikel 10	vreemdeling	Voorwaarde dat een vreemdeling zonder rechtmatig verblijf geen aanspraak kan maken op bepaalde voorzieningen.
62	Wetten	Vreemdelingenwet 2000	artikel 11	vreemdeling	Een vreemdeling die in NL verblijft kan onder voorwaarden aanspraak maken op voorzieningen, verstrekkingen en uitkeringen

Belastingdienst

Naam dienstonderdeel
MKB

Datum
20-01-2021

Versienummer
1.7

memo

→ conclusie stuk
→ graag overleg over wat er = gedaan en

Rapportage onderhanden werk CAF-team

nog goat gebeuren.

Inleiding

Per brief van 10 juli 2020 is aan de Tweede Kamer het volgende gemeld: "Er is geconstateerd dat het onvoldoende zeker is dat het opdrachtgeverschap ten aanzien van het CAF-team volledig is ingericht en dat in alle waarborgen is voorzien. Het onderhanden werk van het CAF-team is daarom per 3 juli jl. opgeschort.
Werkzaamheden die voortvloeien uit al door het CAF-team uitgevoerd onderzoek, zijn door de uitvoerende directies niet opgeschort. Het CAF-team leverde signaleringen aan de uitvoerende directies. Deze worden vervolgens in de reguliere behandeling van deze directies beoordeeld, gewogen en op basis daarvan gebruikt. Deze werkzaamheden zitten inmiddels in verschillende stadia van behandeling, van onder andere het versturen van een vragenbrief, via aangiftebeoordeling, bezwaar en beroep. Juridisch is het niet altijd mogelijk om deze zaken op te schorten. Ook is de beoordeling of deze zaken zouden moeten of kunnen worden stopgezet complex en naar verwachting zal deze beoordeling veel tijd vergen. De komende periode wordt dit bezien."

Deze rapportage heeft tot doel invulling te geven aan de toezegging aan de Tweede Kamer in de brief van 13 oktober 2020:
"In de brief van 10 juli jl. aan uw Kamer is gemeld dat de werkzaamheden van het CAF-team per 3 juli jl. zijn opgeschort. Het onderhanden werk dat voortvloeide uit CAF onderzoeken wordt in beeld gebracht. Dit zal worden beoordeeld op de noodzaak om dit op te schorten."

→

Hiertoe zijn de volgende stappen gezet: → wie heeft dat gedaan?

1. Neem geen nieuwe opdrachten meer aan.
2. Breng in kaart welke projecten/onderzoeken er nu lopen en wie daarvan opdrachtgever is. Als dat niet een algemeen directeur is, geef dan aan welke algemeen directeur verantwoordelijk zou moeten zijn. Beschrijf hierbij ook de werkzaamheden die ten behoeve van de dossiers buiten het CAF-team worden uitgevoerd.
3. Analyseer het portfolio op noodzaak en kwaliteitsborging van het dossier en leg dit voor aan de algemeen directeur voor een besluit over het vervolg.
4. Breng hierbij ook de informatieproducten (query's, lijstwerk, bestanden) in beeld analoog aan de werkwijze ten behoeve van het onderzoek FSV.
5. Beoordeel de kwaliteitsborging van het dossier en de informatieproducten (zoals AVG en fiscaal juridische waarborgen) met inzet van de relevante en deskundige specialisten vanuit kaderstelling en vaktechniek.
6. Signaleer risico's die zijn verbonden aan het on hold zetten en doe voorstellen voor maatregelen.

Voor het onderzoek naar het onderhanden werk is gebruik gemaakt van overzichten, dossierinformatie, verklaringen van medewerkers van het CAF-team, verklaringen van medewerkers van de directie Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en van medewerkers van de directie Particulieren. Voor de vaktechnische aspecten heeft er een toets plaatsgevonden door de vaktechnisch specialisten van de MKB kantoren Den Haag en Arnhem.

De rollen en de besturing

Het CAF-team is in 2013 opgericht met een permanente opdracht om facilitators aan te pakken. Aan de hand van signalen deed het CAF-team (fiscaal) onderzoek naar een mogelijke facilitator en eventueel een aantal individuele klanten hiervan. Het CAF-team leverde signaleringen aan de uitvoerende directies. Deze worden vervolgens in de reguliere behandeling van deze directies beoordeeld, gewogen en op basis daarvan gebruikt. Bij de start werd het CAF-team geplaatst onder de Algemeen Directeur Belastingen. In 2017 werd na het invoeren van de nieuwe topstructuur het CAF-team geplaatst bij de Algemeen Directeur MKB.
Er is in het MT Belastingdienst hierbij het volgende besluit genomen:
"Het MT besluit namens de DG tot positionering van het CAF bij MKB en de instelling van een periodiek overleg met de directeuren van de uitvoerende dienstonderdelen over de prioriteiten en activiteiten van het CAF."[1]
Er was daarom periodiek afstemming door de teamleider van het CAF-team met de directeuren van de uitvoerende dienstonderdelen (en ook de directeuren Vaktechniek en Datafundamenten & Analyse (DF&A)) in de zogenaamde begeleidingsgroep.
Voor deze vergaderingen werd geen agenda gemaakt en verslaglegging heeft niet plaatsgevonden.

De activiteiten van het CAF-team en het werk dat daar uit voortvloeit zijn onderdeel van de uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst. Deze strategie kent een breed pallet aan instrumenten variërend van het voorkomen van fouten, via aangiftebehandeling en boekenonderzoeken, tot de inzet van strafrecht.

Het geïnventariseerde en beoordeelde werk

Dit rapport richt zich expliciet op het onderhanden werk en niet op het werk dat de afgelopen jaren is uitgevoerd en afgerond. Hierbij gaat het om werk dat in de CAF-postenlijst als 'lopend' is gecodeerd en om onderhanden werk bij de directies MKB en Particulieren, dat is voortgevloeid uit werk van het CAF-team.

Het CAF-team voert sinds juli 2020 geen werkzaamheden uit en doet geen onderzoek meer. Er zijn sinds juli 2020 geen signalen aan de directies opgeleverd.

[1] Verslag MTBD van 17 juli 2017

1865841 01342

De blauwdruk IH en het (export) dashboard IH

Bij een deel van het in dit rapport geïnventariseerde onderhanden werk is gebruik gemaakt van een zogenaamde blauwdruk IH en/of van het (export) dashboard.
De blauwdruk werd door het CAF-team opgevraagd bij de directie Centraal Administratieve Processen (CAP).
Het (export) dashboard betrof een door DF&A gebouwde applicatie/tool waarmee (nagenoeg) dezelfde informatie kon worden verkregen.
Omdat het (export) dashboard snel verkrijgbaar was maar de blauwdruk over enkele specifieke extra functionaliteiten beschikte (bijvoorbeeld het eenvoudig kunnen maken van een mailing) werden beide tools naast elkaar gebruikt.

Het doel van deze instrumenten was dat het hele klantenbestand van een belastingadviseur op aangifteniveau inzichtelijk werd en dat daarmee ook inzicht kon worden verkregen in de mogelijk aanwezige risico's.

Het risicomodel CAF IH, wat de basis is voor het (export) dashboard leverde nationaliteit mee als gegeven over de belastingplichtige. In overleg tussen DF&A en MKB is besloten dat het tonen van nationaliteit als gegeven niet essentieel was. In de release van het risicomodel CAF IH van 24 september 2019 is nationaliteit geen gegeven meer en wordt het niet meer getoond in het (export) dashboard.

Ook in de blauwdruk was nationaliteit onderdeel van de dataset. Dit was tot 8 juli 2019 het geval. Nationaliteit was als onderdeel van de dataset niet noodzakelijk.

In november 2019 zegde de toenmalige staatsecretaris van Financiën aan de Tweede Kamer toe dat nationaliteit niet meer wordt gebruikt bij de handhavingstaak van de Belastingdienst tenzij daar een expliciete wettelijke grondslag voor is. De datasets met nationaliteit zijn van voor dat moment.

De blauwdrukken /(export)dashboards bevatten in alle gevallen een kolom 'nationaliteit 1' en een kolom 'nationaliteit 2'. In de aangetroffen blauwdrukken/exports dashboard was in bijna alle gevallen de kolom nationaliteit 1 gevuld en soms daarbij ook enkele velden in de kolom nationaliteit 2. In enkele gevallen is alleen een aantal velden in kolom nationaliteit 2 ingevuld.
De tweede nationaliteit wordt sinds 31 januari 2015 niet meer door de Basisregistratie Personen verstrekt en is 23 juli 2015 uit de persoonsadministratie van de Belastingdienst, Beheer van Relaties verwijderd. Dit betekent dat vanaf 23 juli 2015 uitsluitend twee nationaliteiten zijn gevuld als de belastingplichtige beschikt over twee niet Nederlandse nationaliteiten.
Voor het (export) dashboard is door [redacted] DF&A op 16 april 2019 een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) vastgesteld. [redacted] DF&A was tot medio 2020 verantwoordelijk voor het opstellen hiervan. Voor de blauwdruk is alleen een WMK-toets opgesteld[2].

De basis van de uitgevraagde datasets zijn altijd de aangiften van burgers van een specifieke becon/intermediair geweest, dan wel de aangiften van burgers die via een of meerdere specifieke IP-adressen zijn binnengekomen. Nationaliteit is daarbij geen selectiecriterium.
De nadere selectie van mogelijke risico's heeft vervolgens plaatsgevonden op basis van fiscale en/of financiële indicatoren uit de ingediende aangiften IH. Ook hier is nationaliteit geen selectiecriterium geweest.

Er zijn vanuit de feiten en omstandigheden geen aanwijzingen gevonden dat nationaliteit op enigerlei manier onderdeel is geweest bjj het bepalen van de populatie en het selecteren van de (verhoogde) risico's. Selectie heeft plaatsgevonden op basis van fiscale en/of financiële indicatoren uit de ingediende aangiften IH.

Bij de casussen met betrekking tot de directie MKB waar de blauwdruk bij is gehanteerd heeft er geen risicoselectie plaatsgevonden.

Waar nodig wordt het gebruik van het dashboard en de blauwdruk verderop in deze notitie nader toegelicht.

---

[2] Door de teamleider van het CAF-team is hiervoor een concept-PIA/GEB opgesteld.

Advies directies Vaktechniek en IV&D

Ten aan zien van de mogelijke implicaties van bovenstaande op de fiscale behandeling en de AVG aspecten is advies gevraagd aan respectievelijk de directie Vaktechniek en de directie Informatievoorziening en Databeheersing (IV&D).

De adviesvraag is:

Bij de directie Particulieren is de vraag opgekomen welke consequentie(s) de aanwezigheid van de nationaliteit in de gebruikte query's heeft voor de fiscale behandeling van de thans on hold gezette casuïstiek.
Tevens geeft de directie aan dat bij het bepalen van de populatie en het detecteren van de (verhoogde) risico's de aanwezigheid van de nationaliteit in de query's op geen enkele manier een rol heeft gespeeld. Bij de uitvraag van een query is nationaliteit geen selectiecriterium geweest. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in zijn rapport over het voorkomen van nationaliteit in query's zich hier nadrukkelijk over uitgesproken.

Omdat de directie P heeft aangegeven dat de nationaliteit bij de gemaakte querys geen enkele rol heeft gespeeld (dus noch bij het bepalen van de populatie noch bij het bepalen van fiscale risico's) heeft de directie Vaktechniek geconcludeerd dat het gebruik van de query's voor fiscale doeleinden (= aanbrengen correcties en opleggen aanslagen) juridisch geen probleem is.
Op grond van de jurisprudentie van de Hoge Raad heeft de inspecteur een ruime handelingsbevoegdheid als het gaat om het verkrijgen van bewijsmateriaal. Alleen als bewijs verkregen is op een manier die zozeer indruist tegen wat van een behoorlijk handelend bestuursorgaan mag worden verwacht wordt dat bewijs door de Hoge Raad niet toegelaten. Hier heeft de nationaliteit geen enkele rol gespeeld in het traject van detecteren van de risico's tot en met het opleggen van de aanslag. De inspecteur is wat dat betreft dus helemaal binnen de grenzen van behoorlijk handelen gebleven. Het feit dat de verwerking van de nationaliteit wel in strijd met de AVG is, en dus in die zin onrechtmatig (zie hierna), levert in dit geval geen belemmering op voor het fiscale gebruik van de query.

De directie IV&D adviseert ten aanzien van de AVG-aspecten samengevat het volgende:

- Aangezien het niet noodzakelijk is om nationaliteit te gebruiken, is het verwerken van nationaliteit in query's in strijd met de AVG en daarmee onrechtmatig
- De directie Particulieren wordt geadviseerd passende maatregelen nemen om onrechtmatigheid op te heffen
- De query's moeten worden aangepast, opdat nationaliteit uit query's verwijderd wordt en opdat alleen de noodzakelijke gegevens in de query's opgenomen zijn;
- Indien query's niet per direct aan te passen zijn, dan wordt geadviseerd om passende maatregelen te nemen om verwerking van nationaliteit te voorkomen

(Zoals eerder in dit rapport aangegeven zijn in de blauwdruk en in het (export) dashboard sinds respectievelijk 8 juli 2019 en 24 september 2019 de kolommen nationaliteit 1 en nationaliteit 2 niet meer opgenomen.)

Het volledige advies van de directies Vaktechniek en IV&D is als bijlage bij dit rapport opgenomen.

1865841 01342

Inventarisatie onderhanden werk bij het CAF-team

- *Wat is het onderhanden werk bij het CAF-team?*

Directie	Soort casus	Aantal	Bijzonderheden
Particulieren	Systeemfraude IH	15	
MKB	Project Taalscholen	12	
MKB	Gefingeerd dienstverband	1	
MKB	Project Malafide Facilitators	6	LSI
Totaal		34	

Beschrijving methode inventarisatie onderhanden werk
Binnen het CAF-team bestaat een lijst met de casussen die door dit team in onderzoek zijn of zijn geweest. Het verloop van de casussen is ook in dit bestand vermeld.
Deze lijst is geanalyseerd en vervolgens is een indeling gemaakt naar de directies Particulieren en MKB. Eén post die als 'onderhanden' in de lijst was opgenomen bleek al geruime tijd te zijn afgerond. Deze is verder niet onderzocht. Een andere post bleek van een onjuiste typering te zijn voorzien. Deze is op grond van de juiste typering in het onderzoek betrokken.

Analyse onderhanden werk
De analyse bestond uit het doornemen van de lijst op nog openstaande casussen. Aan de hand van de openstaande casussen is de lijst besproken met medewerkers van het CAF-team.
Uit deze analyse en gesprekken kwam naar voren dat er nog 19 casussen onderhanden zijn waaruit werk is voortgevloeid richting de directie MKB en 15 casussen richting de directie Particulieren.
Een casus in de genoemde lijst kan betrekking hebben op meerdere posten die onder handen zijn bij de directies MKB of Particulieren.
Een voorbeeld daarvan:
Casus: Fiscaal Dienstverlener verzorgt voor klanten (40) de aangiften IH, met daarbij gefingeerde aftrekposten. Dan is 1 casus vermeld in het bestand, met (indien besloten is deze daadwerkelijk te behandelen) 40 posten ter behandeling.

De verdere inventarisatie en analyse van het onderhanden werk bij het CAF-team en het onderhanden werk dat hieruit is voortgevloeid, wordt hieronder per directie, per soort casus beschreven.

1865841 01342

Inventarisatie onderhanden werk m.b.t. directie MKB

Directie	Casus	Aantal onderzoeken onder handen bij CAF-team	Aantal boekenonderzoeken onderhanden bij MKB	Bijzonderheden
MKB	Project Taalscholen	12	33	
MKB	Gefingeerd dienstverband	1	0	
MKB	Project Malafide Facilitators	6	0	LSI
Totaal		19		

Beoordeling onderhanden werk m.b.t. directie MKB per soort casus

Taalscholen

Directie	Casus	Aantal	Boekenonderzoeken	Bijzonderheden
MKB	Project Taalscholen	12	33	

Opdrachtgever
Het Driehoeksoverleg FJZ/UHB[3] heeft met een besluit gedateerd op 28 september 2018 een specifieke opdracht gegeven.

Verantwoordelijk directeur

Analyse
Het project is een direct uitvloeisel van een besluit van het Driehoeksoverleg FJZ/UHB, genomen op 28 september 2018.
Destijds werd tijdens de aangifte- en/of bezwaarbehandeling geconstateerd dat opvallend veel mensen in bezwaar kwamen om achteraf inburgeringskosten op te voeren. Desgevraagd kon men geen bewijsstukken overleggen. Via signalen van de directie Particulieren en de directie MKB aan het CAF-team kreeg het CAF-team indicaties van mogelijk georganiseerd misbruik. Op basis hiervan is een voorstel gedaan aan het Driehoeksoverleg FJZ/UHB.
Uitgangspunt bij het opstarten van het project was een volledig duidelijk afgebakende branche, te weten de taalscholen. Dit betreft enkel rechtspersonen.

In een spreadsheet zijn alle volgens opgave van DUO voorkomende taalscholen opgenomen, waarbij per taalschool omzetgegevens zijn toegevoegd. Deze gegevens zijn middels een artikel 55 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen verzoek opgevraagd en verkregen. Tevens is met gebruikmaking van deze wettelijke bevoegdheden informatie opgevraagd bij de ISZW. Deze is toegevoegd aan het eerder genoemde spreadsheet. Verder is gebleken dat de Belastingdienst zelf ook al meerdere signalen (van de FIOD en controlemedewerkers binnen MKB) van mogelijke onregelmatigheden bij taalscholen had ontvangen, welke ook in het spreadsheet zijn opgenomen.

Vanuit de verzamelde data is een selectie gemaakt van potentiële fiscale controleposten, waarbij de posten met de (waarschijnlijk) meeste fiscale relevantie en/of waarbij er tips of kliks aanwezig waren over onregelmatigheden, de hoogste prioriteit meekregen. Vervolgens is er een aantal

[3] Het Driehoeksoverleg heeft de volgende rol: 1) Voorbereiden besluitvorming in de DTBD. De voorzitter beoordeelt of de driehoek zelf kan beslissen of dat doorgeleiding aan de DT noodzakelijk is 2) Bespreken van richtinggevende thema's voor de langere termijn; 3) Verbinden van beleid en uitvoering. Dit alles op het beleidsterrein van de directies Uitvoerings- en handhavingsbeleid en Fiscaal-juridische zaken (bron: besluiten- en actiepuntenlijst pre-driehoeksoverleg FJZ/UHB).

1865841 01342

posten voor controle uitgezet bij controlemedewerkers binnen de directie MKB. Deze controles richten zich op de fiscaliteit van de taalscholen zelf, niet op de klanten van de taalscholen. Omdat hier sprake is van een uitgebreide gegevensverwerking met informatie uit interne en externe bronnen op basis waarvan een risicoselectie heeft plaatsgevonden, is deze verwerking achteraf beoordeeld door een vakgroepcoördinator formeel recht. De conclusie van deze vakgroepcoördinator is dat in het kader van handhaving en toezicht op objectieve methodisch juiste wijze binnen de kaders van wet- en regelgeving een database van gegevens is aangemaakt (het spreadsheet) teneinde op objectieve gronden posten te selecteren voor controle.

Binnen de 12 genoemde projecten zijn 10 controles opgestart. Er zijn 7 onderzoeken afgerond en 16 onderzoeken moeten nog worden opgestart. Bij de directie MKB wordt bij het uitgeven van de controles conform de Controle Aanpak Belastingdienst gewerkt.
Ten aanzien van een van de controles is in november 2020, na een toets op de waarborgen, zoals die hier beschreven is, besloten de controle verder uit te voeren. Hierbij was sprake van een verzoek daartoe namens de belastingplichtige.

? we waren toch in juli gestopt ?

Conclusie
Per brief van 10 juli 2020 is de Tweede Kamer gemeld dat het onderhanden werk van het CAF-team per 3 juli 2020 on hold gezet is en wordt beoordeeld. Daarnaast wordt het hieruit voortvloeiende werk in beeld gebracht en wordt bezien of dit moet en kan stoppen.
Bij toezegging in de brief en in het bijzonder die ten aanzien van het CAF-team, heeft een drietal aspecten een belangrijke rol gespeeld, te weten het juist omgaan met gegevens, een helder opdrachtgeverschap en de bescherming van het burgerbelang.

Ten aanzien van het zorgvuldig omgaan met gegevens is de conclusie, dat in het kader van toezicht en handhaving op objectieve methodisch juiste wijze binnen de kaders van wet- en regelgeving een database van gegevens is aangemaakt (het spreadsheet) teneinde op objectieve gronden posten te selecteren voor een boekenonderzoek.
Ten aanzien van het opdrachtgeverschap is de conclusie, dat op 28 september 2018 in het Driehoeksoverleg FJZ/UHB het plan van aanpak is besproken en daarbij is besloten dat binnen het CAF-team een onderzoek gestart zou worden, waarna de boekenonderzoeken zouden kunnen volgen.

Wat betreft de bescherming van het burgerbelang, geldt dat boekenonderzoeken worden uitgevoerd conform de Controle Aanpak Belastingdienst, met de daarbij behorende waarborgen. De uitkomsten van de boekenonderzoeken en de uitkomsten van de strafrechtelijke vervolging zullen niet verstrekt worden aan DUO.

Advies
Te besluiten dat het project Taalscholen, gelet op bovenstaande, verder kan worden uitgevoerd en afgerond.

wie zegt dit?
welke controle doen wie deerop?

Malafide Facilitators

Directie	Casus	Aantal	Boekenonderzoeken	Bijzonderheden
MKB	Project Malafide Facilitators	6		LSI

Opdrachtgever
De Belastingdienst neemt in het kader van de uitvoerings- en toezichtstrategie deel aan de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI). Deze onderhanden casuïstiek heeft betrekking op mogelijke facilitators en valt daarmee binnen de permanente opdracht van het CAF-team.

Verantwoordelijk directeur

Analyse
De samenwerking in LSI-verband is gericht op het voorkomen en terugdringen van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden.

In LSI-verband liep het project aanpak WW-fraude arbeidsmigranten. Hieruit vloeide een meldingenoverleg voort. Hieraan namen deel het UWV, Inspectie SZW en het Openbaar Ministerie. Bij dit meldingenoverleg staat de problematiek op het gebied van misbruik met werkloosheidsuitkeringen door arbeidsmigranten en de rol van malafide tussenpersonen centraal. Doel is enerzijds om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek, anderzijds om repressief op te treden en door bestudering ervan toekomstige fraude te voorkomen.
De Belastingdienst is eenmalig gevraagd om hun expertise in het aanpakken van facilitators in te brengen binnen dit overleg. Via de landelijke coördinatie Externe Overheidssamenwerking is het CAF-team hiervoor benaderd.
Door de Belastingdienst zijn aansluitend aan dit overleg verzoeken naar het UWV verstuurd, om informatie van betrokken personen te ontvangen. Deze verzoeken zijn gebaseerd op artikel 55 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen. Op grond van deze bepaling kan de inspecteur in het kader van de uitvoering van de belastingwetgeving dergelijke verzoeken doen. Uit deze verzoeken zijn 6 casussen naar voren gekomen en deze zijn belegd bij de analist van het CAF-team. Op basis van de verkregen informatie is er nagegaan of er fiscale raakvlakken waren. De informatie is opgevraagd binnen Belastingdienst/Toeslagen, Belastingdienst/Buitenland en Belastingdienst MKB. Hierbij is gebruik gemaakt van de blauwdruk IH.

Conclusie
Per brief van 10 juli 2020 is de Tweede Kamer gemeld dat het onderhanden werk van het CAF-team per 3 juli 2020 on hold gezet is en wordt beoordeeld. Daarnaast wordt het hieruit voortvloeiende werk in beeld gebracht en wordt bezien of dit moet en kan stoppen.
Bij toezegging in de brief en in het bijzonder die ten aanzien van het CAF-team, heeft een drietal aspecten een belangrijke rol gespeeld, te weten het juist omgaan met gegevens, een helder opdrachtgeverschap en de bescherming van het burgerbelang.
Wat betreft het zorgvuldig omgaan met gegevens is gebleken dat door het CAF-team informatie is opgevraagd op grond van artikel 55 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen en er sprake geweest is van het opwerken van individuele casussen door het raadplegen van interne systemen met fiscale en toeslagen informatie. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de blauwdruk waarin nationaliteit was opgenomen.
Dit heeft niet geleid tot risicoselectie of andere conclusies ten aanzien van een mogelijk vervolg, laat staan enige vorm van behandeling.
Daar waar het gaat om het bepalen of en zo ja welke van de individuele casussen in aanmerking komen voor verder onderzoek, dient dit besloten te worden door de managementlijn aan de hand van objectieve criteria op basis van de daarvoor noodzakelijke informatie.

Ten aanzien van het opdrachtgeverschap geldt dat bij deze casus mogelijk sprake is van facilitators. Onderzoek hiernaar past in de permanente opdracht van het CAF-team.

Wat betreft de bescherming van het burgerbelang geldt dat de analyse van de casussen niet heeft geleid tot uitvoeringshandelingen en burgers derhalve niet zijn geraakt.

1865841 01342

Advies
Gezien de bevindingen en het advies van de directies Vaktechniek en IV&D wordt geadviseerd d onderzochte zaken aan de hand van objectieve criteria met de daarvoor noodzakelijke informatie aan de reguliere managementlijn voor te leggen voor een besluit over al dan niet verder onderzoek.

Gefingeerd dienstverband

Directie	Casus	Aantal	Boekenonderzoeken
MKB	Gefingeerd dienstverband	1	1

Opdrachtgever
Deze casus heeft betrekking op een mogelijke facilitator en valt daarmee binnen de permanente opdracht van het CAF-team.

Verantwoordelijk directeur

Analyse
Het betreft hier een signaal van ingehouden loonheffing in de aangifte IH, waar door de inhoudingsplichtige (werkgever) geen afdracht tegenover heeft gestaan. De casus is door de aanslagregelaar van de directie Particulieren aan het CAF-team gemeld, omdat mogelijk sprake was van het faciliteren van gefingeerde dienstverbanden waardoor de betrokkenheid van het CAF-team relevant zou zijn.
Het signaal is door een analist binnen het CAF-team als individuele casus nader bezien, daarbij zijn fiscale gegevens gebruikt. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de blauwdruk.
Er bleek geen sprake te zijn van een facilitator, wel van mogelijke fraude binnen de onderneming. Daarom is de casus overgedragen aan MKB kantoor Eindhoven waarna de casus vervolgens door MKB kantoor Eindhoven is overgedragen aan de FIOD.

Conclusie
Wat betreft de zorgvuldige omgang met gegevens is geconstateerd dat er uitsluitend sprake geweest is van het opwerken van een individuele casus met fiscale informatie uit interne systemen. Er is hierbij gebruik gemaakt van de blauwdruk, waarin nationaliteit vermeld stond.

Ten aanzien van het opdrachtgeverschap is geconstateerd dat er in aanleiding bij deze casus mogelijk sprake was van een facilitator. Dit past in de permanente opdracht van het CAF-team.

Wat betreft de bescherming van het burgerbelang geldt dat de casus is overgedragen aan de FIOD waar zal worden gehandeld met inachtneming van de voorschriften en waarborgen, zoals die volgens wet- en regelgeving (o.a. Wetboek van Strafvordering) gelden.

Advies
Bij deze casus is geen sprake van onderhanden werk van het CAF-team en de casus dient van de postenlijst van het CAF-team te worden afgevoerd.

1865841 01342

Inventarisatie onderhanden werk m.b.t. de directie Particulieren

Directie	Casus	Aantal onderzoeken onderhanden bij CAF-team	Aantal aangiften onderhanden bij Particulieren	Aantal bezwaren onderhanden bij Particulieren
Particulieren	Systeemfraude IH	15	185	14

Beoordeling onderhanden werk m.b.t. directie Particulieren per soort casus

Directie	Casus	Aantal aangiften 2019	Aantal bezwaarschriften
	Systeemfraude IH casusnummers		
Particulieren	449		
Particulieren	456	34	1
Particulieren	474	128	8
Particulieren	507		3
Particulieren	539	3	
Particulieren	562		
Particulieren	564		
Particulieren	566		
Particulieren	569	14	
Particulieren	570		
Particulieren	578		
Particulieren	581		
Particulieren	582	6	2
Particulieren	586		
Particulieren	589		

Opdrachtgever
Het onderzoek naar facilitators is vanaf de start van het CAF-team onderdeel geweest van de permanente opdracht van het CAF-team.

Verantwoordelijk directeur
De aanpak van systeemfraude is sinds de oprichting van het CAF-team onderwerp van samenwerking tussen het CAF-team en onder andere de directie Particulieren.
Bij bovengenoemde onderzoeken door het CAF-team was de Algemeen directeur MKB via de teamleider CAF verantwoordelijk voor de door het CAF-team uitgevoerde onderzoeken gericht op de intermediair/belastingadviseur. Daarbij is de Algemeen directeur MKB verantwoordelijk voor het verkrijgen van gegevens middels blauwdruk en export dashboard van respectievelijk de directies CAP en DF&A. Tot medio 2020 was de directeur DF&A verantwoordelijk voor het opstellen van de GEB van het (export) dashboard. De Algemeen directeur Particulieren is verantwoordelijk voor de behandeling van de geselecteerde risicovolle aangiften van de bij een onderzochte intermediair/belastingadviseur aangesloten belastingplichtigen.

1865841 01342

Vooraf
Deze casussen hebben betrekking op de aanpak van systeemfraude IH en de hierbij betrokken intermediairs/facilitators.

Langs drie lijnen konden signalen aan of binnen het CAF-team tot stand komen.

1. Signalen vanuit de behandeling van aangiften IH; deze kwamen van medewerkers van verschillende directies, waaronder de directie MKB en met name de directie Particulieren.
2. Signalen die voortkwamen uit het selectieproces.
3. Signalen in de vorm van opvallende en afwijkende (aangifte-)patronen die uit analyses bleken.

Nadere toelichting bij punt 3.
Door de directie DF&A is een dashboard applicatie gebouwd ten behoeve van het CAF-team waarmee patronen en trends konden worden herkend van door intermediairs ingediende aangiften inkomstenbelasting. Hieruit kon, voor de afgelopen vijf jaar, worden afgeleid voor welk aandeel/percentage van de totaal ingediende aangiften IH persoonsgebonden aftrekposten waren opgevoerd en wat daarbij het gemiddelde in aftrek gebrachte bedrag was. Indien een intermediair op een of meerdere onderdelen een zeer afwijkend patroon liet zien dan was dit een signaal om dit nader te onderzoeken.
Voor het nadere onderzoek werden eerst enkele aangiften in behandeling genomen. De intermediair/belastingplichtigen werden schriftelijk gevraagd en in de gelegenheid gesteld om bijvoorbeeld de in aftrek gebrachte kosten met bescheiden en/of betalingsbewijzen te onderbouwen. Op basis van de reacties van de betrokken burgers en bevindingen werd vervolgens besloten of ook andere aangiften van deze intermediair behandeld dienden te worden.

Een signaal werd vervolgens opgewerkt door een medewerker, meestal de regiocoördinator, uit een van de Intensief Toezicht (hierna: IT) teams binnen de directie Particulieren. Dit werd vervolgens ingebracht/besproken in het CAF-team. De CAF-teamleider besloot vervolgens of een casus verder onderzocht diende te worden.

Wanneer het signaal een becon (belastingadviseur met een beconnummer) betrof dan werd als eerste stap door het CAF-team, door middel van een dataset, inzichtelijk gemaakt welke aangiften met gebruik van het beconnummer waren ingediend bij de Belastingdienst.
Wanneer het signalen betroffen die niet gekoppeld konden worden aan een beconnummer, dan werd gekeken van welk(e) IP-adres(sen) deze aangiften afkomstig waren om vervolgens te onderzoeken of via hetzelfde IP adres(sen) nog meerdere aangiften waren ingediend.
Van de aldus gevonden BSN's werd dan een zogenoemde blauwdruk of export dashboard vervaardigd, met daarin de aangiftegegevens IH over de laatste 5 belastingjaren.
Het doel van deze instrumenten was dat het hele klantenbestand van de becon op aangifteniveau inzichtelijk werd en dat daarmee ook inzicht kon worden verkregen in de mogelijk aanwezige risico's. Vanuit deze blauwdruk werden vervolgens aangiften met een (verhoogd) risico geselecteerd. Om een eerste beeld te krijgen bij de geselecteerde aangiften werd meestal gestart met de behandeling van enkele aangiften. Op basis van de reacties van de betrokken burgers en bevindingen werd vervolgens besloten of ook andere aangiften van deze intermediair behandeld dienden te worden.

Bij de hieronder beschreven casussen waarbij gebruik is gemaakt van de blauwdruk en/of van het dashboard is in vrijwel alle gevallen nationaliteit onderdeel geweest van de datasets. Vanuit de feiten en omstandigheden zijn geen aanwijzingen gevonden dat nationaliteit op enigerlei manier onderdeel is geweest van de risicoselectie.
De basis van de uitgevraagde datasets zijn altijd de aangiften van burgers van een specifieke becon/intermediair, dan wel de aangiften van burgers die via een of meerdere specifieke IP-adressen zijn binnengekomen. Nationaliteit is hierbij geen selectiecriterium geweest.
De nadere selectie van mogelijke risico's heeft vervolgens plaatsgevonden op basis van fiscale en/of financiële indicatoren uit de ingediende aangiften IH. Ook hier is nationaliteit geen selectiecriterium geweest

Selectie heeft plaatsgevonden op basis van fiscale en/of financiële indicatoren uit de ingediende aangiften IH.

1865841 01342

Hierbij kan worden gedacht aan afwijkingen ten opzichte van landelijke gemiddelden Bijvoorbeeld: aantal aangiften met zorgkosten en/of hoogte van de zorgkosten ten opzichte van het landelijk gemiddelde dat adviseurs voor hun klanten aangeven. (Hierbij geldt dat uit een afwijking van het landelijk gemiddelde niet altijd een verhoogd risico kan worden geconcludeerd (voorbeeld: een instelling voor gehandicaptenzorg doet aangifte ten name van een groep bewoners. In dat geval kunnen de afwijkingen verklaarbaar zijn)).
Daarnaast kan worden geanalyseerd of bij controles over eerdere jaren correcties zijn aangebracht.

De aangiften met een (verhoogd) risico zijn vervolgens op een reguliere manier behandeld, waarbij belanghebbenden in voorkomende gevallen in de gelegenheid zijn gesteld om bijvoorbeeld de in aftrek gebrachte kosten met bescheiden en/of betalingsbewijzen te onderbouwen.

Met het op een reguliere manier behandelen van een aangifte wordt het volgende bedoeld:
Op basis van de inhoudelijke beoordeling van de uitgeworpen aangifte kunnen aanvullende bewijsstukken opgevraagd worden. Na ontvangst van de gevraagde stukken wordt de aangifte beoordeeld op fiscale juistheid aan de hand van de feiten en omstandigheden. In geval van afwijking van de ingediende aangifte wordt belastingplichtige in alle gevallen in kennis gesteld van (het voornemen tot) afwijking. Een eventuele reactie wordt beoordeeld en uiteindelijk leidt dit tot vaststelling van de aanslag. Deze definitieve aanslag is achtereenvolgens vatbaar voor bezwaar en beroep.

Ten aanzien van dit proces wordt verwezen naar het feitenrelaas projectcode 1043 en de door de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer toegezegde maatregelen. Omdat dit traject nog loopt wordt hier in het kader van dit rapport niet nader op ingegaan.

Onderhanden werk
Per brief van 10 juli 2020 is de Tweede Kamer gemeld, dat het onderhanden werk van het CAF-team per 3 juli 2020 'on hold' gezet is en beoordeeld zal worden. Hieronder wordt een overzicht gegeven van het CAF-gerelateerde onderhanden werk binnen de directie Particulieren en zal, naar aanleiding van dit memo, besproken moeten worden of de behandeling verder kan worden opgepakt, dan wel dient te worden stopgezet.

Casus 449
Van deze consulent werden regelmatig aangiften met (verhoogde) risico's gedetecteerd.
Er worden, in verhouding, opvallend veel dezelfde bedragen voor niet forfaitaire aftrekposten opgevoerd. Na opwerken van de casus blijkt er van opzet geen sprake te zijn.
Er zijn geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Het voorstel is dan ook om de casus op afgehandeld te zetten.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 456
Signaal uit het dashboard dat bij deze casus forse afwijkingen naar voren kwamen ten opzichte van het landelijk gemiddelde bij het opvoeren van zorgkosten en aftrekbare giften.
Er zijn 34 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 474
Fiscaal dienstverlener die bij herhaling voor zijn klanten hogere zorgkosten dan het gemiddelde opvoert. Na eerdere interventie(s) lijkt sprake van herhaling.
Er zijn 128 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 507
Signaal van hoge aftrekposten vanaf een zelfde IP-adres.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

1865841 01342

Casus 562
Signaal van gefingeerde aftrekposten vanuit dezelfde IP-adressen.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van het (export) dashboard.

Casus 564
Belastingconsulent betrokken bij het opvoeren van loonheffing zonder loon in de aangifte te vermelden.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk en van het (export) dashboard.

Casus 566
Consulent voert te hoge loonheffing op in aangiften.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.

Casus 569
Aangiften vanaf eenzelfde IP-adres, hoge aftrek van zorgkosten.
Er zijn 14 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 570
Onderzoek aftrekposten eigen woning waarbij mogelijk sprake is van georganiseerdheid.
De directie Particulieren heeft nog in onderzoek of sprake is van een incident, of dat deze belastingplichtige de spil vormt bij meerdere aangiften.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk, zonder nationaliteit.

Casus 578
Belastingplichtigen waarvan de aangifte niet aansluit bij de in handen zijn de contra-informatie.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Gezien de huidige problematiek rondom toeslag gerelateerde zaken is deze casus in september 2019 on hold gezet.

Casus 582
Boekhouder dient regelmatig onjuiste aangiften in (recidive).
Er zijn 6 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 586
Hoge verschillen tussen de hypotheekrente aftrek in de aangiften en de Registratie Bank Gegevens (RBG).
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere uitwerking/behandeling van deze casus zal nog nader onderzocht moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 589
Consulent geeft aan gestopt te zijn, maar dient nog steeds aangiften in met te hoge aftrekposten.
Geen aangiften meer via becon, maar wel via hetzelfde IP-adres.
Er zijn nog geen aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
De verdere behandeling van deze casus zal nog nader besproken moeten worden binnen de directie Particulieren.
Er is gebruik gemaakt van het (export) dashboard zonder nationaliteit.

Casus 539

Casus opgevoerd met IH-problematiek, persoonsgebonden aftrek op basis van valse facturen.
Er zijn 3 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Casus 581
Adviseur dient regelmatig onjuiste aangiften in.
Er zijn 14 aangiften 2019 geselecteerd voor handmatige behandeling in het IT-team.
Er is gebruik gemaakt van de blauwdruk.

Conclusie
Op basis van de inventarisatie van het onderhanden werk van CAF-gerelateerde dossiers binnen de directie Particulieren is getracht om inzicht te verschaffen omtrent opdrachtgeverschap, het proces en de manier van behandelen van de 'on hold' gezette casuïstiek.

Voor de analyse van signalen en risico's is altijd gebruik gemaakt van of blauwdrukken van de directie CAP of het door de directie DF&A voor het CAF-team gebouwde dashboard. Zowel de blauwdruk als het dashboard maakten het mogelijk om zicht te krijgen op de aangiften en andere gegevens van alle klanten van een becon (of de aangiften van BSN's ingediend via een specifiek IP-adres).
In de via de blauwdrukken/(export) dashboard opgeleverde gegevens is tot medio 2019 de nationaliteit opgenomen.

De basis van de uitgevraagde datasets zijn altijd de aangiften van burgers van een specifieke becon/intermediair geweest, dan wel de aangiften van burgers die via een of meerdere specifieke IP-adressen zijn binnengekomen. Nationaliteit is daarbij geen selectiecriterium.
De nadere selectie van mogelijke risico's heeft vervolgens plaatsgevonden op basis van fiscale en/of financiële indicatoren uit de ingediende aangiften IH. Ook hier is nationaliteit geen selectiecriterium geweest.

Advies
Gezien de bevindingen en het advies van de directies Vaktechniek en IV&D luidt het advies om het on hold gezette werk op te pakken via het reguliere behandelproces.

Belastingdienst

→ Ik ben op zoek naar de aangeleverde beslisboom → of stuk error

1

verzoek tot mm.schuld schuld kant binnen bij BD/TSL

→ en dan . . .

INNING & BETALINGSVERKEER

CAP

STROOMSCHEMA'S BEOORDELING VERZOEKEN MSNP

Januari 2021

→ we moeten nu nl. ook weten waarop nog meer wordt getoetst

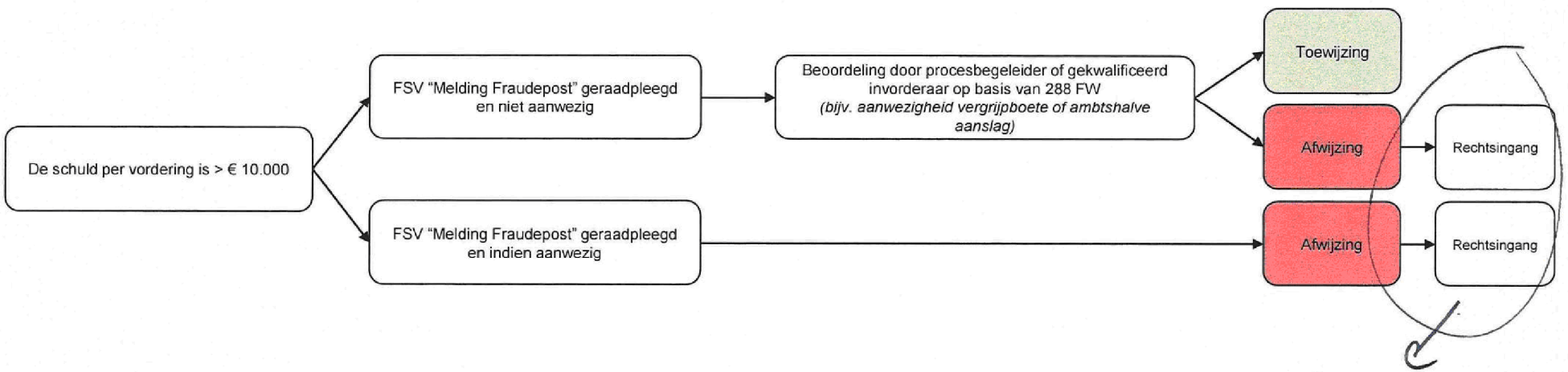
Stroomschema's Beoordeling Verzoeken Msnp

- De wijze van beoordeling van een minnelijke schuldsanering is afhankelijk of er sprake is van alleen een toeslag-, of alleen een belastingschuld dan wel een samenloop van belasting- en toeslagschulden.
- Voor elk van deze categorieën treft u een stroomschema aan.
- De schema's zijn opgesteld op basis van bekende werkinstructies en werkafspraken.
- Hierbij is per categorie ook onderscheid gemaakt in de diverse tijdsperiodes: de periode dat de kwalificaties O/GS en FSV nog werden gebruikt (tot november 2019), de periode dat alleen FSV nog werd gebruikt (tot maart 2020) en de huidige werkwijze van de beoordeling van een minnelijke schuldsanering.
- Verduidelijking van de beoordeling verzoek minnelijke schuldsanering toeslagschulden; op verzoek van de toenmalige staatssecretaris toetst de Belastingdienst vanaf 6 november 2019 bij verzoeken tot minnelijke schuldsanering, toeslagschulden niet meer aan de verwijtbaarheid.

STROOMSCHEMA'S BEOORDELING VERZOEKEN MSNP

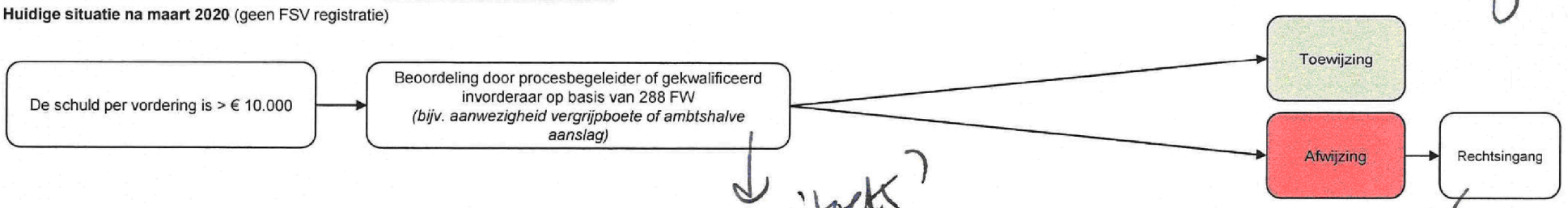
Verzoek MSNP met alléén een blauwe schuld

Oude situatie tot maart 2020 (FSV registratie)

dit is meer de weg

Huidige situatie na maart 2020 (geen FSV registratie)

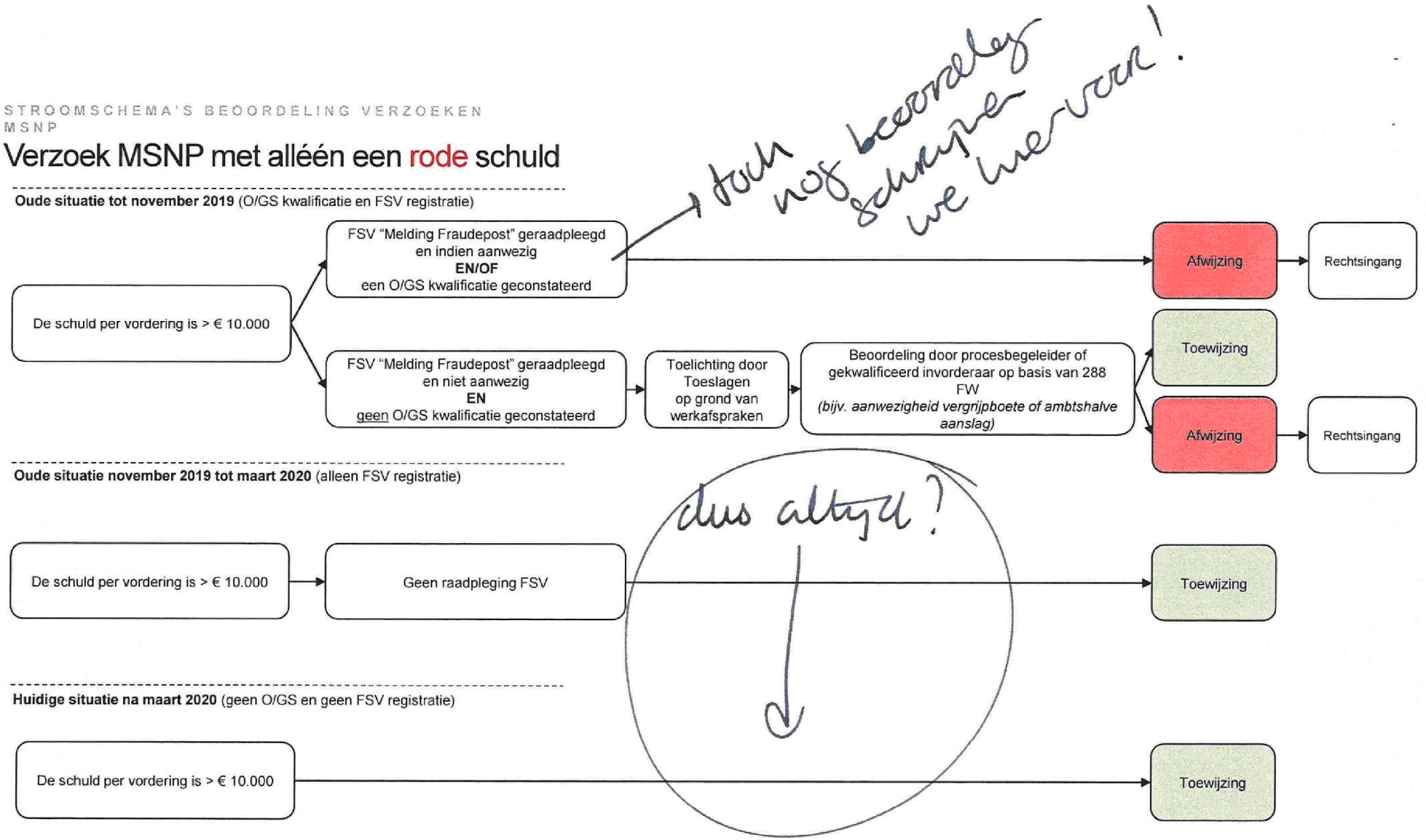

wie toetst?

nu wel beter

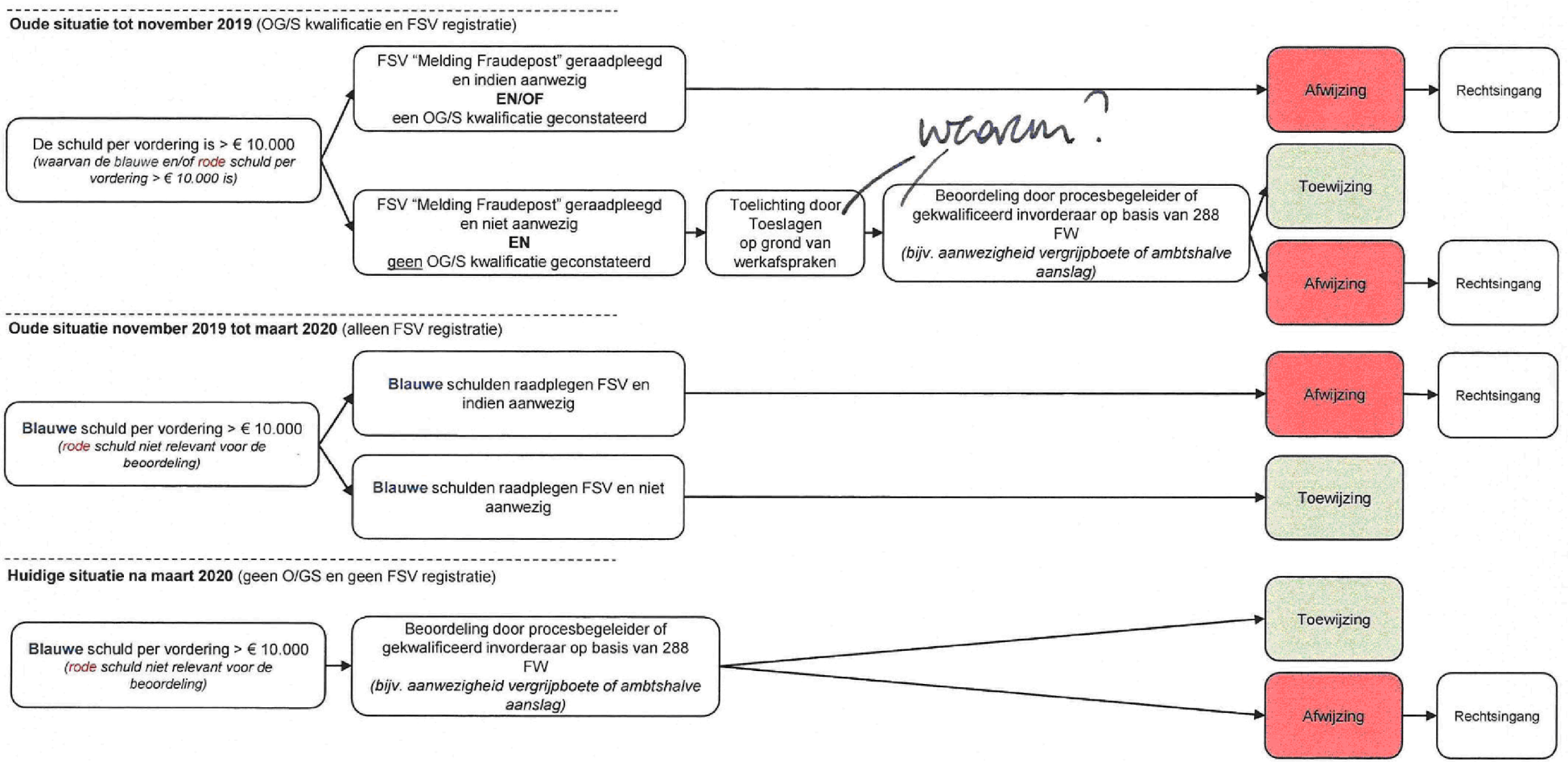
STROOMSCHEMA'S BEOORDELING VERZOEKEN MSNP

Verzoek MSNP met alléén een rode schuld

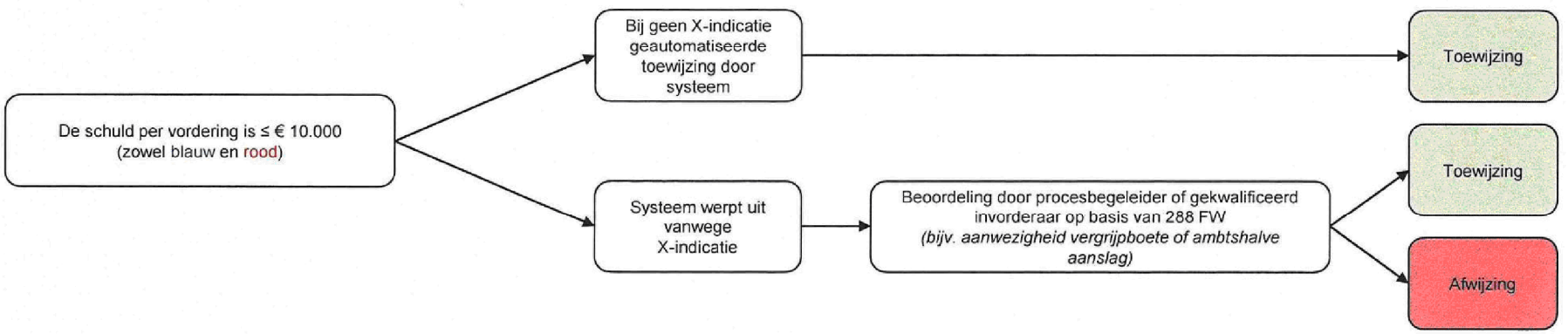
STROOMSCHEMA'S BEOORDELING VERZOEKEN MSNP

Verzoek MSNP met een paarse schuld (samenloop van zowel blauwe als rode schuld)

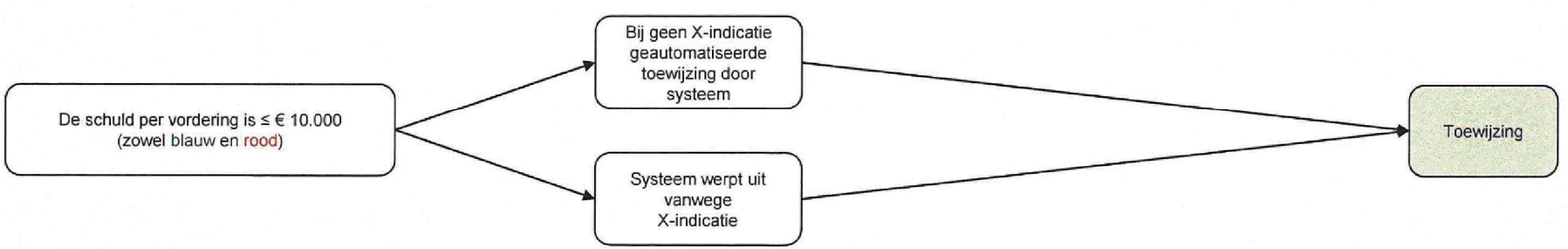

Schuld ≤ € 10.000 (niet in de werkinstructie, onderwerp van ADR analyse)

Oude situatie (tot maart/april 2020)

Huidige situatie (vanaf maart/april 2020)

Begrippenlijst

Actieve FSV registratie
Op basis van artikel 288 Faillissementswet toetst de proces begeleider of gekwalificeerde invorderaar of in de afgelopen vijf jaar verwijtbaar is gehandeld. In dit geval houdt dat in dat alleen een FSV-registratie in beoordeling wordt betrokken die niet ouder is dan vijf jaar.

Toetsing Toeslagen
Indien er geen sprake was van een actieve FSV aantekening "melding fraudepost" of een O/GS kwalificatie werd een verzoek om minnelijke schuldsanering voor een toeslagschuld hoger dan
€ 10.000,= ter beoordeling voorgelegd aan Toeslagen. Bij akkoord van Toeslagen werd de minnelijke schuldsanering toegestaan en werd het verzoek op een script gezet voor toewijzing.
Ter verduidelijking hierop maakt de gekwalificeerde invorderaar de afweging om een verzoek wel of niet toe te wijzen/ in te stemmen op basis van de verkregen informatie van Toeslagen.

X-indicatie
Om te voorkomen dat geautomatiseerde verwerkingen plaatsvinden in gevallen waar mogelijke fraude speelt, hanteert de invordering van de Belastingdienst verschillende X-indicaties.
Deze X-indicaties geven een duiding aan verschillende vormen van mogelijke fraude.
Zo is in de beantwoording op eerdere feitelijke vragen over FSV, van 13 oktober 2020, aangegeven dat een FSV signalering, kon leiden tot een 1X1- kwalificatie, en dat dit gevolgen kon hebben voor een aanvraag schuldsanering bij een belasting en/of toeslagschuld.

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de Minister van Financiën

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
15 januari 2021

Notitienummer
2021-0000008760

Auteur

[redacted]

Van
[redacted] Centrale Administratieve Processen

Bijlage
1. opdracht ADR

notitie

Gevolgen kwalificatie Opzet/Grove Schuld en/of FSV registratie bij verzoek tot schuldsanering

Aanleiding

Tijdens het AO Belastingdienst van 2 december jl. is gesproken over de gevolgen van de kwalificatie Opzet/ Grove Schuld (O/GS) bij toeslagen en op belastingschulden. Met deze notitie informeren wij u dat een OGS- kwalificatie en/of een FSV- registratie een effect heeft kunnen hebben bij de afwijzing van een verzoek om minnelijke schuldsanering van (belasting)schulden.

Kern

- Uit eigen onderzoek van de Belastingdienst, gedaan in december 2020, is gebleken dat bij een individuele schuld (dit kan zowel een toeslag- als belastingschuld zijn) van hoger dan € 10.000,= in samenhang met een FSV- registratie "melding fraudepost" " en/of de kwalificatie O/GS een verzoek tot minnelijke schuldsanering werd afgewezen. Tegen deze afwijzing stond administratief beroep open.
- Deze werkwijze blijkt uit de werkinstructie 'minnelijke schuldsanering natuurlijke personen'. De ADR onderzoekt hoe dit feitelijk is uitgevoerd door de Belastingdienst.
- Deze nieuwe informatie zal met de Kamer gedeeld worden voorafgaand aan het Notaoverleg.
- In de antwoorden op eerdere Kamervragen over FSV is aangegeven dat een FSV- registratie gevolgen kon hebben voor een aanvraag (minnelijke) schuldsanering bij een belastingschuld of toeslagenschuld. In de oplegbrief bij deze antwoorden, van 13 oktober 2020, is dit niet expliciet benoemd.

- Bij Toeslagen vond O/GS zijn grondslag in de regelgeving voor de invordering van toeslagschulden. Wanneer bij burgers met een openstaande toeslagschuld O/GS werd gesteld, leidde dat in het verleden tot weigering van een aangevraagde persoonlijke betalingsregeling[1].
- Bij Toeslagen waren verschillende redenen voor afgeven van kwalificatie O/GS. Dit kon onder andere te maken hebben met het niet tijdig doorgeven van informatie en het niet aan kunnen tonen van betaling eigen bijdrage KOT.
- De kwalificatie O/GS speelde bij de invordering van belastingschulden alleen een rol als er sprake is van een samenloop van belasting- en toeslagschulden waar het gaat om een verzoek tot minnelijke schuldsanering.
- Wanneer de burger een beroep doet op de minnelijke schuldsanering kijkt de Ontvanger naar het totaal van de openstaande schulden (zowel

[1] Persoonlijke betalingsregelingen zien alleen op toeslagvorderingen.

toeslag- als belastingschulden) en of de belastingschuldige de afgelopen vijf jaar te goeder trouw is geweest en of hem enige vorm van verwijtbaarheid toegerekend kan worden op grond van artikel 288 Faillissementswet (FW).

- Uit de werkinstructie blijkt dat wanneer bij de samenloop van belasting- en toeslagschulden voor een openstaande vordering de kwalificatie O/GS had gekregen, dan wel een FSV-registratie "melding fraudepost" had[2], werd de aanvraag voor de minnelijke schuldsanering bij een individuele schuld (dit kan zowel een toeslag- als belastingschuld zijn) boven de 10.000 euro[3] afgewezen. In deze gevallen werd geconstateerd dat er aangerekend verwijtbaar is gehandeld dan wel niet te goeder trouw. Hierop werd verder geen inhoudelijke toetsing gedaan door de Ontvanger. De situatie van de partner speelt hierbij geen rol.
- Wanneer de minnelijke schuldsanering werd afgewezen, ontving de burger/ schuldhulpverlener een afwijsbrief. De afwijsbrief van de ontvanger bevat de motivering die heeft geleid tot de afwijzing. Daarnaast wijst de ontvanger in de afwijsbrief op de mogelijkheid om administratief beroep aan te tekenen bij de directeur wettelijke taken. Na een definitieve afwijzing van het verzoek tot minnelijke schuldsanering bestaat voor de belastingschuldige altijd nog de mogelijkheid om een aanvraag tot wettelijke schuldsanering te doen. Bij de beoordeling van het verzoek tot toelating tot de wettelijke schuldsanering maakt de rechtbank haar eigen afweging.
- Het is op dit moment niet bekend in hoeveel gevallen een O/GS-kwalificatie bij Toeslagen heeft geleid tot een afwijzing van een verzoek tot een minnelijke schuldsanering waarbij een samenloop is met belastingschulden. Wel is bekend dat er geen beroepszaken in behandeling zijn waarin O/GS- kwalificatie en of FSV- registratie "melding fraudepost" een rol heeft gespeeld bij de afwijzing van een verzoek tot minnelijke schuldsanering.
- Er is onderzoek opgestart door de Belastingdienst om na te gaan hoeveel burgers geen gebruik hebben kunnen maken van een minnelijke schuldsanering door een onterechte O/GS- kwalificatie en/of FSV-registratie "melding fraudepost".
- De ADR heeft de opdracht gekregen om onderzoek te doen naar de gevolgde werkwijzen bij het beoordelen van opzet/grove schuld (O/GS) voor de terugvordering van toeslagen. In december is namelijk een notitie bekend geworden met een werkinstructie OG/S van CAP, deze is met de Kamer gedeeld en gaf grote reden tot zorg. Daarom heeft de ADR de opdracht gekregen om onderzoek te doen naar de gevolgde werkwijzen. Een van onderzoeksvragen hierbij is als volgt geformuleerd: *"Hoe is de door de Belastingdienst opgestelde reconstructie van de gevolgde werkwijze bij de behandeling van verzoeken voor deelname aan minnelijke schuldsanering van toeslaggerechtigden in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 onderbouwd met onderliggend bewijsmateriaal?"* In dit onderzoek wordt naast toeslagschulden ook gekeken naar de samenloop met belastingschulden. En tevens hoe de werkinstructie 'minnelijke schuldsanering natuurlijke personen' feitelijk is uitgevoerd door de Belastingdienst. In februari is het onderzoek van de ADR afgerond.

Maatregelen

De ontvanger toetst een verzoek om minnelijke schuldsanering aan de criteria van artikel 288 FW. Hij maakt daarbij sinds november 2019 geen gebruik meer van een O/GS- kwalificatie en sinds maart 2020 geen gebruik van de FSV-

---

[2] De kwalificaties OG/S (sinds november 2019) en FSV (sinds maart 2020) zijn niet meer in gebruik.

[3] Om de werkvoorraden beheersbaar te houden werden verzoeken onder € 10.000,= niet handmatig inhoudelijk beoordeeld.

registratie. De afwijsbrief van de Ontvanger bevat de motivering die heeft geleid tot de afwijzing. Daarnaast wijst de ontvanger in de afwijsbrief op de mogelijkheid om in administratief beroep bij de directeur Wettelijke taken te gaan tegen de afwijzing. Na een definitieve afwijzing van het verzoek tot minnelijke schuldsanering bestaat voor de belastingschuldige altijd nog de mogelijkheid om een aanvraag tot wettelijke schuldsanering te doen. Omdat O/GS en FSV niet meer gebruikt worden bij de beoordelingen in het kader van minnelijke schuldsanering zijn er geen aanvullende beheersmaatregelen nodig in de uitvoering.

Toelichting

Kader beoordeling minnelijke schuldsanering

- De minnelijke schuldsanering is bedoeld voor natuurlijke personen die geen onderneming (meer) drijven, ongeacht het type openstaande schuld. Wanneer het verzoek om minnelijke schuldsanering ziet op een toeslagschuld, neemt de Belastingdienst het invorderingsbeleid voor belastingschulden tot uitgangspunt. In beginsel maakt de Belastingdienst bij beoordeling van dergelijke verzoeken geen onderscheid tussen belastingschuld of openstaande toeslagschulden.[4]
- Een verzoek tot een minnelijke schuldsanering toetst de ontvanger aan de kaders van artikel 288 FW. Daarin wordt gesproken over goeder trouw en verwijtbaarheid.
- Verwijtbaar handelen wordt in ieder geval aanwezig geacht als:
    - Een vergrijpboete is opgelegd (artikel 67 AWR);
      De inspecteur kan op basis van artikel 67 AWR een vergrijpboete vaststellen. Hierover dient overleg plaats te vinden met de boete fraude coördinator. Daarnaast is de boete voor bezwaar en beroep vatbaar.
    - Een ambtshalve aanslag is opgelegd;
      Wanneer een belastingplichtige geen aangifte indient, kan de inspecteur ambtshalve de aanslag vaststellen. De ambtshalve aanslag is voor bezwaar vatbaar.

Rol partner bij de beoordeling

- Bij zowel beoordeling van een verzoek tot betalingsregeling als kwijtschelding wordt rekening gehouden met inkomsten van de partner van de aanvrager. Aan de hand van totale inkomsten en uitgaven wordt de betalingscapaciteit berekend.
- Bij een verzoek tot deelname aan een minnelijke schuldsanering wordt alleen gekeken naar de openstaande schulden van de aanvrager. De partner speelt daar in beginsel geen rol in.
- Overigens komt het regelmatig voor dat beide partners gelijktijdig een verzoek indienen tot toelating minnelijke schuldsanering.

Werkwijze volgens de werkinstructie 'minnelijke schuldsanering natuurlijke personen'

---

[4] De volgende uitzonderingen gelden:
- de verrekening van een voorschot van toeslagen, die in termijnen behoort te worden uitbetaald, wordt teruggedraaid voor zover die verrekening betrekking heeft op de voorschottermijnen die verstrijken nadat de schuldhulpverlener zich tot de Belastingdienst heeft gewend;
- in het kader van een saneringsakkoord zal de Belastingdienst voor de openstaande toeslagen een gelijk percentage opeisen als het percentage dat aan concurrente crediteuren wordt uitgekeerd, terwijl bij openstaande belastingaanslagen een dubbel percentage wordt verlangd. Dit hangt samen met de preferente positie van de Belastingdienst bij belastingaanslagen, die niet geldt voor toeslagen.

- De Ontvanger gebruikt voor de afweging voor het toekennen van de minnelijke schuldsanering een afwegingskader. Dit afwegingskader is opgenomen in de werkinstructie "behandeling minnelijke schuldsanering".
- Hierbij is er een verschil tussen verzoeken onder en boven de 10.000. Als er sprake was van individuele toeslagvorderingen of blauwe aanslagen lager dan € 10.000,= gaf de behandelaar eigenlijk altijd akkoord op het verzoek.
- Om de werkvoorraden beheersbaar te houden werden verzoeken onder € 10.000,= niet handmatig inhoudelijk beoordeeld.
- Bij een schuld van hoger dan € 10.000,= werd de fraudesignaleringsvoorziening ("FSV") geraadpleegd en een vermelding "melding fraudepost" in FSV leidde tot afwijzing.
- Indien er geen sprake was van een actieve FSV aantekening of een O/GS kwalificatie werd een verzoek om minnelijke schuldsanering voor een toeslagschuld hoger dan € 10.000,= ter beoordeling voorgelegd aan Toeslagen. Bij akkoord van Toeslagen werd de minnelijke schuldsanering toegestaan en werd het verzoek op een script gezet voor toewijzing.
- Voor blauwe schulden gold en geldt ook de grens van € 10.000,= per aanslag. Bij openstaande aanslagen onder die grens volgde in principe altijd toewijzing van het verzoek.
- Bij alleen blauwe schulden boven de grens van € 10.000,= per aanslag word het verzoek voorgelegd aan een procesbegeleider voor nader onderzoek naar ontstaan van de aanslagen. Indien er sprake is van een vergrijpboete of ambtshalve aanslagen wordt het verzoek altijd afgewezen.

Bijlage: opdracht ADR

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt: Welke bevindingen heeft ADR bij de door de Belastingdienst opgestelde reconstructie van de gevolgde werkwijzen bij:
- het beoordelen van opzet/grove schuld (O/GS) voor de terugvordering van toeslagen
- de behandeling van verzoeken voor deelname aan minnelijke schuldsanering van toeslaggerechtigden
- en de verzwaarde of strengere behandeling van aanvragen van toeslaggerechtigden

in de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2019 en de onderbouwing daarvan met bewijsmateriaal.

Aan de centrale onderzoeksvraag liggen de volgende deelvragen ten grondslag.

1. Hoe is de door de Belastingdienst opgestelde reconstructie van de gevolgde werkwijze bij het beoordelen van opzet/grove schuld (O/GS) voor de terugvordering van toeslagen van de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 onderbouwd met onderliggend bewijsmateriaal?

Toelichting: De reconstructie behandelt de criteria (inclusief de gehanteerde grensbedragen) voor het toekennen van O/GS die uit de MT-besluiten (en gehanteerde werkinstructies) blijken, de criteria die daadwerkelijk zijn gehanteerd bij het toekennen van de O/GS-kwalificatie en de wijze waarop de vorderingen die in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 de kwalificatie O/GS hebben gehad in kaart zijn gebracht. Een O/GS-kwalificatie heeft tot gevolg dat een burger geen persoonlijke betalingsregeling kon krijgen. Naast de onderbouwing met onderliggend bewijsmateriaal onderzoeken wij de wijze van tot stand komen van de reconstructie.

2. Hoe is de door de Belastingdienst opgestelde reconstructie van de gevolgde werkwijze bij de behandeling van verzoeken voor deelname aan minnelijke schuldsanering van toeslaggerechtigden in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 onderbouwd met onderliggend bewijsmateriaal?

Toelichting: De reconstructie behandelt de criteria (inclusief eventueel gehanteerde grensbedragen) voor het al dan niet honoreren van het verzoek om deelname aan minnelijke schuldsanering die uit de MT-besluiten (en gehanteerde werkinstructies) blijken, de criteria die daarbij daadwerkelijk zijn gehanteerd en de wijze waarop de verzoeken voor deelname aan minnelijke schuldsanering in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 in kaart zijn gebracht. In het minnelijke traject probeert de schuldhulpverlener een regeling te treffen met schuldeisers. Naast de onderbouwing met onderliggend bewijsmateriaal onderzoeken wij de wijze van tot stand komen van de reconstructie.

3. Hoe is de door de Belastingdienst opgestelde beschouwing over de redenen die in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 ten grondslag hebben gelegen aan de verzwaarde (meer dan een automatische verwerking van aanvraag of wijziging) of strengere (bestuurlijke boete of niet toekennen persoonlijke betalingsregeling) behandeling van aanvragen van toeslaggerechtigden onderbouwd met onderliggend bewijsmateriaal?

Toelichting: Hierbij wordt in ieder geval aandacht gegeven aan bestuurlijke boetes, O/GS, FSV en de wijze waarop de verzwaarde of strengere behandeling van aanvragen van toeslaggerechtigden in de kalenderjaren tussen 2012 en 2019 in kaart zijn gebracht. Tevens onderzoeken wij de wijze van tot stand komen van de reconstructie.

Overzicht factsheets t.b.v. voorbereidingsdossier staatssecretaris Fiscaliteit & Belastingen

Notaoverleg Fraudeopsporing en gebruik van tweede nationaliteit door de Belastingdienst

1 februari 2020, 14:00-18:00

Versie: 22-01-2021

Inhoudsopgave

1. **Algemene spreeklijn**
2. **Overzicht factsheets**

→ vragen over Douane.